

Angleže čakajo višji davki in varčevanje

Delavska vlada H. Wilsona, ki je pretekli četrtek odnesla veliko volivno zmago, napoveduje odločne korake za ozdravljenje gospodarstva.

LONDON, Vel. Brit. — V novem parlamentu, ki je bil izvoljen pretekli četrtek, ima delavska stranka 363 poslancev, 48 več kot v zadnjem, konservativna 253, 50 manj kot v zadnjem, liberalna pa 12, 2 več kot v zadnjem. Delavska stranka ima torej skoraj sto glasov večine v 630-članskem parlamentu, med tem ko jih je imela v zadnjem 3 in je bila zato njena vlada večkrat v nevarnosti nezaupnice. Napovedujejo, da bo predsednik vlade Wilson zamenjal nekatere starejše ministre z mlajšimi in se lotil odločno dela za ozdravljenje narodnega gospodarstva in s tem tudi ozdravljenja angleške funta, ki je bil v preteklem letu vedno znova v nevarnosti in ga je morala reševati Amerika.

Z izredno veliko zaupnico, ki jo je Wilson dobil od volivcev, se bo lahko odločil tudi za bolj boleče ukrepe, kot so povišanje davkov in omejevanje domačih potreb, zvezano z varčevanjem in naporu za povečanje izvoza. Vlada je izjavila, da bo ohranila funt sterling trden, četudi z večjimi zbiravci.

Prav tako je Wilson nakazal, da bo nastopil odločnejše proti vladni Smitha v afriški Rodeziji. Pri tem računa še vedno na gospodarska in politična sredstva, saj je v volivni borbi ponovno izjavil, da ne bo uporabil proti Rodeziji oborožene sile, kot so hotelo lansko jesen nekatere zagane države črne Afrike.

V zunanji politiki bo Wilson podpiral Združene države v Vietnamu, kot je to storil v preteklosti. Levi del njegove stranke, ki se bo v novem parlamentu čutil močnejšega in svobodnejšega, je že namignil, da bo tak Wilsonovi politiki nasprotoval.

Vietnamski komunisti zgubili 50,000 mož

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Johnson je rekel na svoji zadnji tiskovni konferenci, da so vietnamski komunisti izgubili zadnje tri mesece 50,000 mož, ubitih, ranjenih, dezerterjev in "zguljenih".

Ker cenijo, da je na strani vietnamskih komunistov zamešano v državljansko vojno okoli 237,000 mož, ki gornja zguba pomeni 25%, kar je izredno veliko. Johnson misli, da komunisti ne bodo mogli dolgo prenašati tako velike zgube.

Pentagon je objavil naše zgube s sledečimi številkami: od 1. januarja 1961 do 26. marca 1966 je padlo 2,762 ameriških vojakov, 14,037 jih je pa bilo ranjenih, na ranah jih je umrlo samo 187. Ameriških vojakov je sedaj v Vietnamu 230,000, v to število pa niso všteti mornarji sedmega vojnega brodoma.

Dopolodne delno oblačno, potem zjasnitev. Najvišja temperatura 40.

Novi grobovi

Louis J. Shuster
V soboto je na poti v bolnico zadet od srčne kapi umrl 58 let stari Louis J. Shuster s 5604 Cumberland Drive, Garfield Heights, rojen v Newburgu, kjer je obiskoval farno šolo pri Sv. Lovrencu. V mlajših letih je vodil razne skupine mladine na športnem področju, kasneje pa je bil navdušen kegljač. Zaposlen je bil pri J&L Steel Co. kot nadzornik. Bil je predsednik Društva sv. Lovrenca št. 63 KS-KJ, direktor SND na E. 80 St., član Društva Mir št. 10 SDZ in Društva Sv. Imena pri Sv. Tereziji. Bil je mož Rose, roj. Scavnicky, oče Timothy-ja, (S.P.) Louisa (Ft. Lewis), Christopher-ja in Cynthia Malkus, stari oče, brat s. M. Jordan, OP, s. M. Bertilde, OP, Franka, Vincenta, pok. Krista, Lawrence, rev. Josepha in Mrs. Mary Turk. Pogreb bo jutri ob 9.15 iz L. Ferfolia pogreb. zavoda v cerkev Sv. Terezije na Granger Rd. ob devetih, nato na Kalvarijo.

Amalia Kern

Včeraj je umrla po dolgi bolezni 66 let stara Amalia Kern z 22450 Tracy Avenue, žena Johna, roj. v Knežaku pri Sv. Petru na Krasu, sestra Louise Marmolya, pok. Josepha Durna in pok. Franca Durna (Slovenija). Rojena je bila v Gradišču pri Vipavi, od koder je prišla v Ameriko l. 1920. Bila je članica Društva V boj št. 53 SNPJ. Pogreb bo iz Železovega pogreb. zavoda na E. 152 St. v sredo ob 8.15 v cerkev sv. Kristine ob devetih, nato na All Souls pokopališče.

Bolivjski general Barrientos se umika iz politike

LA PAZ, Bol. — Znani bolivijski politični general Barrientos je izjavil, da umika svojo predsedniško kandidacijo za volitve, ki bodo 1. julija. Njegov umik je ustvaril nov političen položaj v Boliviji, ki je pa še močno zavrt v meglo.

O ozirom na kratek čas do volitev se bodo morali bolivijski politiki hitro odločiti, kaj naj napravijo. Isto bodo seveda morali napraviti tudi bolivijski generali.

Cene hrane stalneje

Delavsko tajništvo trdi, da so se cene hrane v zadnjih 6 tednih ustalile in se delno znižale.

WASHINGTON, D.C. — Da se je hrana v zadnjih mesecih podražila občutno, je jasno vsakomur, ki ima le nekaj opravka z njenim nakupovanjem. Prav posebno je porastla cena mesa, svinjine in govedine, v manjši meri perutnine. Delavsko tajništvo je koncem tedna objavilo, da so se cene živin in delov v zadnjih 6 tednih ustalile, nekatere se tudi nekaj znižale. Povprečni stroški za hrano naj bi bili v marcu v sorazmerju s februarjem padli za 3%, med tem ko so vse od preteklega pomladi stalno rastle. Meso naj bi se v zadnjem mesecu pocenilo povprečno za 4%.

Tudi ostale cene, ki so vključene v računanje življenjskih stroškov, so se od srede februarja sem po poročilu Delavskega tajništva ustalile, med tem ko so se v 4 mesecih preje dvignile za 2%. Porast je bil tolik, da je vzbudil resno skrb in zahtevo po zvišanju davkov kot zavori rastoči inflaciji. Če bo pri sedanjih ustalitvi cen ostalo, bo pritisk za povišanje davkov postal in morda do njega v naslednjih mesecih le ne bo prišlo.

Na splošno so zvišanje davkov napovedovali za drugo polovico letošnjega leta. Se vedno prevladuje mnenje, da se jim ne bo moglo izogniti, pa če tudi se predsednik Johnson prizadeva, da bi zavrl preneglo rast gospodarstva in z njo zvezano inflacijo s prostovoljnimi omejitvami in je naročil tudi omejitev izdatkov zvezne vlade, ki niso nujni zaradi vojne v Vietnamu.

Na Malti je pri volitvah zmagala narodna stranka

LA VALETTA, Malta. — Glavna volivna komisija je objavila rezultat zadnjih parlamentarnih volitev; narodna stranka je dobila 28 mandatov, socialistična 22, tri male sredinske stranke pa niso dobile nobenega poslance. Novo vlado bo zopet sestavil sedanji načelnik narodne stranke Olivier.

Zveza za napredek dobi nov akcijski program

BUENOS AIRES, Argent. — Med tem ko se OAS diplomatije ubadajo v Panama City z narčtom, kako bi modernizirali OAS organizacijo, je poseben Medameriški odbor Zveze za napredek pregledal 5-letno delo Zveze in sestavil nov program za njeno delo. Novi program obsega 23 točk, ki imajo vse le tehnični značaj.

Pozna se, da se naša delegacija ni dala več plašiti z grožnjami o komunistični nevarnosti in da je postavila v program zelo konkretne zahteve glede agrarne, davčne, prosvetne, prometne in zdravstvene politike. Odbila je tudi vsak predlog, da bi Amerika dajala samo dolarje, ne pa tudi zahtevala, da se za te dolarje kupuje ameriško blago. Vztrajala je na stališču, da morajo države Južne Amerike bolj resno gledati na svoje obveze in ne čakati, da se bo najprvo ganila naša dežela, potem šele ostale.

Odbor se je dalje spravljal tudi na preveliko režijo, ki jo ima uprava Zveze za napredek zunaj ZDA. Je močno skril število in delo raznih strokovnih komisij, ki samo ponavljajo od leta do leta stvari, ki so vsem dobro znane.

Senat je čas za prijave za Medicare podaljšal

WASHINGTON, D.C. — Senat je pretekli petek na predlog predsednika Johnsona podaljšal prijavo za zdravniški del zavarovanja v okviru Medicare za dva meseca, do konca letošnjega maja. Predlog je bil odobren brez debate in brez vsake opozicije. Pri glasovanju je bilo navzočih le dobro pest senatorjev.

Pričakujejo, da bo Predstavniški dom sledil ta teden zgledu Senata, nakar bo predsednik dopolnilo podpisal v zakon. Tako bodo imeli oni preko 65 let stari ljudje, ki se za zdravniško zavarovanje do konca marca niso prijavili, znova možnost, da to store. Zavarovanje stane zavarovance \$3 na mesec, zvezna vlada pa plača za vsakega enako vsoto. Zavarovanje bo krilo nekako 80% vseh zdravniških računov od 1. julija letos dalje.

ZELEZNIŠKI ŠTRAJK KONČAN

Unija železniških kurjačev je sinoči objavila konec štrajka, ko je dobila zagotovilo od železniških družb, da te ne bodo izvajale nobenih posledic zaradi sodelovanja pri štrajku proti uslužbencem. Danes je promet na železnica že zopet normalen.

WASHINGTON, D.C. — Unija železniških kurjačev, ki je pretekli četrtek proglasila štrajk na železniških proгах 8 železniških družb, ker se te niso marale razgovarjati z njo o vežbanju kurjačev za strojevodje, kar naj bi jim omogočilo ohranitev zaposlitve, je včeraj pod pritiskom sodnijske kazni popustila in štrajk preklicala, ko je dobila zagotovilo, da ne bo nihče zaradi štrajkanja kaznovan. Pokazalo se je, da je bil štrajk premalo premišljen in zato cilju, ki ga unija hoče doseči, malo koristen. Vse, kar je bilo doseženo, je opozoritev javnosti, da spor med kurjači in železniškimi družbami, ki je nastal ob uvedbi diesel lokomotiv v celoten železniški promet pred dobrih 6 leti, še ni rešen. Železniške družbe je to stalo vsak dan okoli 5 milijonov dolarjev.

Železniške družbe so še predno je unija štrajk v četrtek oklicala, dosegle pri zveznem sodniku Holtzoffu, da je štrajk prepovedal. Unija je začela štrajk in vložila priziv proti sodnikovemu odloku. Prizivno sodišče je odlok sodnika potrdilo, nakar je ta določil, da bo morala unija plačati vsak dan \$25,000 kazni zaradi nepokoravanja sodišču, predsednik unije pa zaradi istega vzroka vsak dan, dokler se ne pokori sodišču, \$2,500. Železniške družbe so predložile sodišču, naj te kazni dvigne na \$500,000 na dan za unijo in na \$10,000 na dan za njenega predsednika Gilberta.

Ko je bilo očitno, da unija z novimi prizivi ne bo uspela in je pritisnil na njo še predsednik L.B. Johnson s svojim pozivom, naj štrajk konča, je ta popustila, ko je dobila pismeno zagotovilo od vseh 8 železniških družb, proti katerim so njene člani štrajkali, da ne bo zaradi sodelovanja pri štrajku nihče kaznovan. Tako je bil sinoči štrajk uradno zaključen, danes zjutraj pa je bil na železnica promet že skoraj v celoti normalen.

Kljub temu, da je bil štrajk le kratek in je prizadel le del železnic, je škoda precejšnja. Samo železnice naj bi imele dnevno okoli 5 milijonov dolarjev izgube na prometu, zaradi štrajka pa je bilo brez dela tudi okoli 200,000 drugih delavcev delno na železnici delno v drugih industrijah, ki dobivajo surovine po železnici.

Iz Clevelanda in okolice

Lilijin "Jakob Ruda" uspeh — Igralska družina Dramatskega društva Lilija je včeraj popoldne vpriporila na odru Slovenskega doma na Holmes Avenue Ivana Cankarja tragedijo v treh dejanjih "Jakob Ruda" pred še kar lepo zasedeno dvorano. Igranje je bilo v splošnem odlično, zato je občinstvo s pazljivostjo sledilo razvoju zgodbe na odru. Udeležba bi bila vsekakor lahko še boljša. — Podrobnejše poročilo bo objavljeno v Kulturnem obzorniku.

Boparska napada

Dva moška sta napadla v petek zjutraj ob 5.30 Mrs. Sophie Skelin, staro 46 let, z 1055 E. 68 St. na domačem avtomobilskem dovozu, jo ranila in ji odnesla \$280, ko sta pobegnili. Morala je v Mt. Sinai bolnico, kjer so jo obvezali in odpustili.

Miss Janice Segal, 24 let staro uslužbenko v laboratoriju VA bolnice na E. 107 in E. Boulevard, je napadla, ko je hotela v svoj avto na parkališču, neznan moški z nožem. Posrečilo se ji je napadcu uiti, toda ta je nato odpeljal njen avto, v katerem je pustila svojo rečno torbico z \$10 gotovine.

Seja

Klub slov. upokoencev v Eulidu ima v četrtek, 7. aprila, ob dveh popoldne sejo v SDD na Recher Avenue v običajnih prostorih. Po seji bo na razpolago prigrizek.

Podr. št. 32 SZZ ima jutri, v torek, ob sedmih zvečer sejo pri Sv. Kristini.

Podr. št. 14 SZZ ima jutri zvečer ob sedmih sejo v SDD na Recher Avenue.

Solska berila

Berila za slovenske šole, ki jih je sestavil č. g. Zrnc v Torontu, so na razpolago v Slov. pisarni v Baragovem domu, 6304 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio 44103. Obe berili, "Materina beseda in "Veseli dom" sta odlični pripomočki za učenje slovenščine. Vsaka stane \$3, po pošti 50c več.

Popravek

Danes zjutraj ob 7.30 je bila v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Ignaca Kusar ob 3. obetnici smrti, ne v cerkvi Marije Vnebovzete, kot je bilo v petek napačno poročano. Obžalujemo napako.

Še vedno v bolnici

Mrs. Mary Velikanec z Cheslerland, O., je še vedno v Geauga Community bolnici. Zahvaljuje se za obiske in darila ter vožni vsem vesele velikonočne praznike.

Sv. Pismo prestavljeno že na 1,275 jezikov in narečij

WASHINGTON, D.C. — Tako vsaj trdi Ameriško društvo za sv. Pismo, ki je objavilo sedaj nekaj jezikov, ki je vanje prevedeno sv. Pismo. Niso pa prevedene vse biblijske knjige. Kompletno prevode ima samo 237 jezikov.

Zadnja leta je bilo največ prevodov narejenih v afriške in azijske jezike in narečja. Gana, Kamerun, Vietnam in Karolinski otoki so med zadnjimi, ki so dobili svoje prevode.

Dolga pot

Povprečen uslužbenec spalnega voza na železnica v Združenih državah prevozi letno 150,000 milj.

V rdeči kubanski kuhinji se zopet nekaj kuha

CLEVELAND, O. — Da v Havanu nekaj vre, to so politični opazovalci ugotovili že pred meseci, ko se je namreč nabral ves levičarski svet na znani kubanski konferenci treh kontinentov, ki naj bi Castra slovesno ustoličila kot voditelja vseh "naprednih" gibanj v Latinski Ameriki.

V resnici je načrt splošni, ker kitajski komunisti niso bili za tako igro. So toliko intrigrirali na levo in desno, da se je vsa konferenca zmalčila v navadno komunistično propagando prireditel. Castro se je takrat čutil hud do prizadete. Od Moskve ni dobil podpore, ki jo je pričakoval, od Peipinga pa je dobil klofute, ki jih ni pričakoval. To ga je spravilo v neroden položaj. Do konference je še lahko igral vlogo nevtrala med Moskvo in Peipingom, po konferenci so pa v Peipingu rekli, da Castra ne marajo niti kot zaveznika, kaj šele kot nevtrala. V Moskvi predobro poznajo Castra in njegov vpliv na zarotniška gibanja v Latinski Ameriki, da bi nanj zidali aktivno politiko "narodno-

osvobodilnih gibanj". V Castrovem gibanju je zunanja politika igrala zmeraj veliko vlogo, še bolj je vplivala na Castrovo domačo politiko. V tej politiki pa Castro ni ustvaril nobenega reda. Je vodil domačo politiko po svojem trenutnem razpoloženju, ne pa po jasno zastopanih potih. To je ustvarjalo stalna trenja med njegovimi prvotnimi pristaši in poznejšimi prišelci, največ iz komunističnih vrst. Zato je Castro gledal zmeraj, da ima v svojem gibanju na odločilnih mestih svoje osebe, ne zaupnike in ne morda prekaljene komunistične bore. Zato je bil glavni odbor njegovega gibanja zmeraj pravo sračje gnezdo vsega, kar je simpatiziralo z levičarskimi strujami. Tako slaba podprta strankina organizacija je seveda zmeraj bolj trpela pod prepriom med Moskvo in Peipingom. Komunisti vseh treh vrst: Castrove, moskovske in kitajske, so si zmeraj manj zaupali; vsakdo med njimi je skušal plavati v svojem toku in gledal, da se čim manj zameri Castru, da j

samemu. Okoli Castra se je razvilo klikarstvo, vohunjenje, natolcevanje, spodiranje, opravljanje in vse, kar greni življenje v političnih odborih.

To se je končno moralo odraziti tudi na Castrovi javni upravi. Civilni in vojaški voditelji te uprave so začeli izredno hitro "rotirati". So kar izginili, na njihova mesta pa prišli novi ljudje. Ta rotacija je padla v oči posebnim zadnjih par mesecev. Na vseh vodilnih mestih v administraciji sedijo novi Castrovi zaupniki.

Kam pa so odšli stari? Le za nekatere se ve, da so zapustili Castrovo barko in šli v politično pregnanstvo. Nekaj jih pa ni bilo tako srečnih. Znašli so se v ječah. Trdijo, da je v ječah že nad 100 oficirjev, vendar se zdi, da je ta številka pretirana. Drži pa, da se je precej kubanskih diplomatov umaknilo neznanu kam. Verjetno se bodo kmalu pojavili v političnem begunstvu.

Med tistimi, ki so padli v ječe, je baje največ takih, ki so nekdanj

komunisti. To ne bi bilo nič čudnega, ako pomislimo kako nemarno se je sam Castro izražal o kitajskih tovariših in njihovi pomoči. Morda je pa s tem v zvezi tudi že zastarela novica, da je bil na Castra narejen poskus atentata, ki se pa ni posrečil.

Med vsemi temi novicami je gotovo tudi deset navadnih begunskih čenč. Res pa je, da se Castruv vpliv v Latinski Ameriki ne čuti več. Kjerkoli nastajajo sluh o morebitnih revolucijah, zmeraj se Castru ime omenja samo mimogrede, ne pa kot gonilna sila prevratnih gibanj. Tudi v sedanji dominikanski volivni kampanji se Castrovi somišljeniki ne morejo uveljaviti, dočim se vsi dominikanski kandidati otepajo zveze z njim.

Vse kaže, da je tudi na Kubi Castrovo gibanje prešlo v upadanje. Ne bo ga hitro konec, toda začetek je narejen in vsak začetek je težek. Zato Castro ne predstavlja več nekdane nevarnosti ne za Latinsko Ameriko ne za našo deželo.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 66 Monday, April 4, 1966

Delavec in "socialistična stvarnost" v Jugoslaviji

Veliko se je v zadnjem času že pisalo o kritičnem gospodarskem položaju v naši stari domovini. Opisi in poročila se strinjajo v tem, da je takega stanja kriva brezglava, lahkomisljenost in na hipni učinek preračunana gospodarska politika sedanjega režima. Sedaj dozorevajo posledice neupoštevanja preizkušenih gospodarskih zakonov, ki jih morajo priznati tudi komunisti, ker veljajo za ves svet. Najbolj očitno in glasno odmeva po svetu množično izseljevanje delovne sile iz Jugoslavije v sosednje evropske dežele, ki je po podatkih "Borbe" in "Politike" (30. jan. 1966) doseglo že 200,000 do 250,000 delavcev.

Režimu je to dejstvo, ki o njem piše svetovno časopisje, silno neprijetno in neljubo. Zato je bilo naročeno federalnemu delavskemu tajniku Ristu Džunovu, naj skliče tiskovno konferenco Tanjunga in zadevo pojasni tako, kakor bi jo imel rad pojasnjeno komunistični režim. Temu gre predvsem za dve stvari, ki jim pripisuje prvenstveno važnost: prvič je treba prepričati ilegalno izseljevanje delovnih sil, drugič pa ljudi z upravnimi ukrepi kar vzpodbujati, da gredo na delo v tujino na legalen način. Na ta način ima režim stalno evidenco o kvaliteti izseljenih delavcev in more kontrolirati pošiljanje tuje, trde valute domov, ki jo tako krvavo potrebuje. Saj je zagreški tehnik "Vjesnik u srijedu" dne 26. jan. 1966 zapisal, da so jugoslovanski delavci v tujih deželah poslali v Jugoslavijo samo 1. 1965 čeden znesek okrog 100.000.000 dolarjev. Džunov je priznal za 1. 1964 le 30,500.000 dolarjev, a številka ne odgovarja resnici.

Z ozirom na poročila v Jugoslaviji in zamejstvu, da so jugoslovanski državljani primorani zapustiti domovino in iti s trebihom za kruhom v zapadno-evropske države, zaradi slabšanja gospodarskega položaja in nizkih plač, se je Džunov izognil pritrditvi, da je to res, s tem, da je začel naštevati v številkah beg z dežele v mesta. Trdil je, da je v zadnjih letih zapustilo kmetije letno okrog 156.000 mladih ljudi in se podalo v mesta, s čimer se je v industriji delovna sila pomnožila zlasti z neizvežbanimi delavci tako zelo, da je nastala splošna brezposelnost. Ta sedaj sili delavce v tujino. Ni pa Džunov povedal, da je za ta pojav v sedanjem obsegu odgovorna komunistična politika, ki je po vojni vpijala na vsa usta o veliki industrializaciji dežele ter v isti sapi dopovedovala kmetijski mladini, da je njena bodočnost v tovarni, ne pa na kmetiji, in jo tako vabila in silila v mesto. Kmetije so ostale na ta način prepuščene starim ljudem in propadajo na škodo prehrane prebivalstva, ker jih nima kdo obdelovati, mladina je pa drla in še dere v mesta in tovarne.

Kazen ni mogla izostati, a je žal hujša, kot jo je bilo pričakovati. Ti mladi ljudje s kmetov, zlasti oni iz balkanskih predelov Jugoslavije, brez strokovnega znanja, so se znašli na cesti v tako velikem številu, da so se začeli tudi komunistom ježiti lasje. Po Džunovem priznanju je postala jugoslovanska industrija prenatrpana z nestrokovnimi delavci, ki so bili prisiljeni bolj in bolj iskati delo v tujini. Več kot polovico jih je zapustilo domovino kot "turiisti" ali kot "privatni obiskovalci", kakor trdi "Borba" v Belgradu, a se niso več vrnili. In pod kakšnimi pogoji so ostali v tujini? Slika je žalostna in pomeni hudo obsodbo komunistične vlade v domovini. Belgrajski dnevnik "Politika" z dne 30. januarja 1966 piše o tem problemu dobesedno:

"Zlo (takega izseljevanja) je tem večje, zlasti v Zapadni Nemčiji, ker z našimi ljudmi ravnaajo kot z delavci z najmanjšimi pravicami; plačani so slabše — ne samo kot so Nemci — temveč celo slabše kot grški, turški, španski in italijanski delavci."

Tu se ponavljajo, najbrž v še slabši obliki, zgodbe o naših ljudeh, ki so nekoč šli v tujino in tam garali pri najtežjih delih za najmanjše plače. Vemo, da se je to dogajalo za časa Avstrije, ki je bila Slovencem mačeha; v dobi prve Jugoslavije je bilo takih pojavov zelo malo. Ali je bilo treba komunizmu preliti poroke nedolžne krvi in mora sedaj držati narod v politični sužnosti, da se temu narodu godi doma in delavcem v tujini slabše kot pod mačeho Avstrijo — pa je vendar v lastni narodni državi?

Kako bi neki Džunov odgovoril na to vprašanje, če bi se mu ga kdo upal staviti? Pravi, da se mora ustaviti ilegalno in pollegalno izseljevanje in da je treba ustanoviti federalni zaposlitveni urad, ki bo vzpostavil red v proces zaposlovanja v tujini. Kakšni bodo sadovi takega birokratizma, se bo šele videlo. Eno je pa gotovo in drži: režim bo skušal izvajati kontrolo nad zaslužki izseljenih delavcev in gledal na to da bodo trdo prislužene tuje valute tekale skozi komunistično kaso, kjer se bo del teh žuljev prijel njegova nenasitnega dna, da bo "novi razred" s Titom na čelu lahko uganjal luksuz; na drugi strani pa bo skušal režim s kontrolo emigriranja preprečevati odtok strokovno izvež-

banih in zelo izvežbanih delavcev, ki zaradi veliko boljših plač v tujih deželah silijo čez mejo in se več ne vračajo. Takih strokovnjakov je po zadnji vojni odšlo v druge dežele preko 30,000.

Ni treba posebej omenjati, da je med slednjimi največ Slovencev, a je tudi med ubogo paro najslabše zaposlenih mnogo naših ljudi, ki primejo v tujini zaradi boljše plače za taka dela, ki jih doma niso marali. Celotna zgoraj opisana podoba množičnega bega delovnih ljudi iz Jugoslavije v tujino je slabo spričevalo komunističnega vladanja.

BESEDA IZ NARODA

Iz BARAGOVE DEŽELE

Ironwood, Mich. — Župnik slovaške cerkve tu v Ironwoodu, č. g. Ambrož Matejki me je pred tedni povabil, da bi mu prišel za kaka dva tedna družbo delat v mrzli Ironwood. On je podpredsednik Baragove zveze in bo predmeta za razgovor zadosti, jaz bom pa imel priliko obiskati zlasti veliko Baragovo misijonsko postajo La Point (1835-1843) na otoku Madeleine na jezeru Superior. Od Ironwooda do La Pointa znaša zračna črta samo kakih 35 milj.

IZ MARQUETTA sem odrinil v soboto, 5. marca. Čakal sem do sobote v upanju, da se bo vreme zboljšalo. Pa sem prišel z dežja pod kap. Komaj sem bil kakih 15 milj na cesti, je začel naletavati sneg in postajati še bolj mrzlo. Radio iz Ironmountaina je napovedoval snežne viharje, prihajajoče od zapada, in svaril, da so ceste ledene in komur ni nujno potrebno, naj ne hodi zdoma. Bilo bi me sram se vrniti, ko sem že župniku Matejki bil sporočil, da se bom pojavil v njegovem župnišču okoli treh popoldne. Baraga je hodil nešteto krat v takem vremenu peš — in sem si z Martinom v Aškerčevi pesmi dajal korajžo: Še pri Custoci bal se nisem smrti... Baraga je skoro točno po tej smeri brez potov s krpjami brodil 370 milj do Minnesote. Baraga je prišel srečno tja in nazaj, toda jezuitski misijonar in raziskovalec Menard, ki je leta 1660 tudi koračil tod po indijanskih stezah, je prišel samo do nekako sedanje meje med Michiganom in Wisconsinom, nedaleč od sedanjega Ironwooda, potem je pa sled za njim zginila in še danes ne morejo točneje ugotoviti, kje ga je divja zver ali kdo drugi usmrtil.

Vozil sem počasneje. Ovirali so me zlasti snežni vrtinci. Tam, kjer cesta ni bila od obeh strani zavarovana z hosto, je bila ledena. Dobro, da ni bilo na cesti skoro nikakega prometa. Srečal sem morda tri težke truke na celi 150 milj dolgi poti. Kakih 25 milj pred Ironwoodom je pa vihar ponehal in tudi snežilo ni skoro nič več. Pet minut pred tretjo uro sem se ustavil pred župniščem in cerkvijo sv. Trojice v Ironwoodu.

ZUPNIK MATEJKA me je prihodnje leto obhajal 25-letnico mašništva. V Ironwoodu je že 18 let. Rojen je bil v Philadelphiji v Pennsylvaniji. Bogoslovje je študiral v Baltimore, toda za marquetteško škofijo. Govori, bere in piše tudi slovaško. Na Baragovo življenje, njegovo misijonsko delo okoli velikih jezer s tolikimi naravnost pravilničnimi doživetji, je postal pozoren ob branju člankov o Baragi v vodilnem slovaškem listu. S svojim mirnim in ljubeznivim nastopom, prepletenim z dušnopastirsko modrostjo, je dal celi župniji krščansko družinsko lice. Od štirih maš ob nedeljah opravi on tri. Fara se smatra slovaška. Spada v njo tudi nekaj hrvaških in slovenskih družin. Čeprav skoro vse govori samo angleško, župnik rad da na spored pri veliki maši ob nedeljah tudi slovaške pesmi. "Ljudje imajo to radi, tudi angleško govoreči. Jaz jih tudi rad slišim. Je nekaj posebnega v teh melodijah s slovaškim besedilom, ki je polno teo-

logije. To besedilo je krščanski nauk v verzih." Med mojimi mašami je bil med ljudmi v cerkvi in z njimi pel. Opazoval sem ga, kako prisrčen je do malih ministrantov. Pomaga jih obleči, da je korajžo začetnikom že v zakristiji. Med mašo ne pokaže nobenega znaka, če se kaj zmotijo, po maši jih pohvali in med pohvalo vplete pojasnilo, če so med mašo napravili kako napako.

CELA FARA je, bi rekel, Baragova fara. Vsi, prav vsi farani poznajo škofa Baraga in njegovo svetništvo. Izobražena Nemka iz Stuttgarta, ki je poročila po vojski ameriškega vojaka finske narodnosti in so se naselili tu v Ironwoodu, pozna v podrobnostih Baragovo življenje iz razgovorov in predavanj in branja pri farnem "Baragovem odseku". Ta fara napravi vsako leto romanje v La Point na otoku Madeleine. Župnik Matejki gre vedno z romanji.

Imel sem trikrat predavanje o Baragi s skioptičnimi slikami. Dvakrat v cerkveni dvorani, enkrat za šolarje v farni šoli. Dvorana je bila obakrat polna. Eno predavanje je bilo samo za študente iz državne High School. Učiteljica, ki je faranka, je rekla po predavanju: "Jaz sem se samo bala, da bo predavatelj med predavanjem. Saj veste, kakšni so ti teenagerji. Pa so bili tako tihi, da sem mislila, da spi, ko se ne bi vsi nasmejali, ko je Father povedal kakšno šalo iz Baragovega življenja."

ČUDEZI NA BARAGOVO PRIPROSNJO se lahko povsod zgodijo, tudi tu v Ironwoodu — sem omenil v nedeljski pridigi. V nedeljo zvečer (13. marca) so imeli v farni šoli sestanek: starši, sestre in župnik v zadevi nekih dodatkov, zboljšav pri šoli. Č. g. Matejki je ob tej priliki napravil opazko č. sestri M. Reginaldi (Melkon): "Ali ste slišali, da se lahko tudi v Ironwoodu zgodi čudež na Baragovo priprošnjo, če imamo pravo vero, pravo zaupanje pri prošnji. Za šolo potrebujemo denar, prosite Barago." — "Jaz sem med govoro o čudežih že sklenila, da bom najprej prosila Barago za pomoč za dograditev kapele v materni hiši. Č. mati pričakuje od nas tisoč dolarjev. Potem bom pa prosila za našo šolo." Drugo jutro okoli desetih so se sestre telefonirale v župnišče, da so nepričakovano dobile tisoč dolarjev. V župnišču smo se sicer šalili, toda sem vseeno šel v šolo. Sestra Reginalda mi je povedala sledečo zgodbo: "Jaz sem od večerajšnjega govora o čudežih dalje kar naprej mislila, kako moram prositi Barago, da bo moje sestre lahko pomagale dograditi kapelo v materni hiši v Oxfordu v Spodnjem Michiganu. Danes okoli devetih me pridejo poklicat v razred, naj grem k telefonu, da je "longdistance call". Rekla sem otrokom, da naj bodo med tem pridni in naj molijo k škofu Baragi, morda je pa telefonsko poročilo o tisoč dolarjih. In je res bilo. Centralni urad trgovine, kjer me kupujemo, je imel večeraj zbranje in me sestre smo bile izžrebane za "mink coat", vreden čez tisoč dolarjev. "To sicer ne bo kvaficirane čudež za Baragovo beatifikacijo, toda nihče ne more

dokazati, da ne bi bila tu vmes Baragova priprošnja," sem rekel sestri. Tudi te sestre so prave Baragovke. Že pred "čudežem" so me prosile, naj jim pošljem nekaj sto podob z molitvijo za Baragovo proglašenje svetnikom.

BARAGOV MISIJON LA POINTE na otoku Madeleine (na največjem izmed 22 Apostolskih otokov) je danes srčkan turistični kraj. Od Ironwooda skozi Ashland, Wis., do Bayfielda, Wis., je blizu 60 milj. V Bayfieldu na ladjo do 3 milje oddaljenega La Pointa. Tam je lepo oskrbovana mala cerkva, že tretja od prve Baragove, in muzej ter vrsta stvari, ki spominjajo na indijansko življenje na otoku. Baraga je prišel sem (poslan iz Detroita) 27. julija 1835 in ostal tam do odhoda v L'Anse l. 1843. La Pointe je najstarejša naselbina v Wisconsinu in prastara indijanska naselbina. Ime Madeleine (ali Madeline) je dal otoku indijanski poglavar Beli Zerjav, ko je njegova hčerka poročila francoskega bogatega naseljence in dobila ime Madeleine. Prvotno indijansko ime otoka je bilo "Dom rdeč-zlatih detlov".

Ko sem v Ironwoodu bil tako blizu otoka pisanih detlov, sem ga želel videti od blizu. Kaplan Kennedy, ki je tu rojen, mi je v Manistiquiu pred enim mesecem rekel, da pozimi vozijo z avtomobili po ledu iz Bayfielda v La Pointe na otok. V Ironwoodu se mi je ponudil metodistiški Sved Iben, da pojde z mano. On pozna vse te kraje, ker hodi poleti tod okrog ribe lovit. V Ljubljani mi je nekdaj v gimnaziji dal profesor za geografijo dr. Vinko Sarabon knjigo švedskega svetovnega potovalca in raziskovalca Svena Hedina. Mislim sem si, da bo Iben dober Sven Hedina zame. Res je poznal vse ovinkte te poti. V Bayfieldu sva se ustavila pri frančiškanih. Father Benigen nama je pokazal krstno knjigo, ki jo je Baraga začel pisati takoj, ko je l. 1835 prišel v La Pointe. Knjiga je čudovito lepo ohranjena. Lep papir, dobro črnilo, lepa pisava. Kakor da bi bilo lanj pisano v novo knjigo.

"Baje je varno iti z avtom po ledu v La Pointe. Kaj Vi mislite?"

"Mi (frančiškani) poleti ne hodimo tja. Cerkev tam je naša podružnica, toda pozimi ni maše tam. Pa je lepa cerkva. Tisto cerkev lažje vzdržujemo kot to farno. Turisti na otoku so radodarni. Letos nameravam popraviti staro indijansko pokopališče, čeprav Indijanci pravijo, naj se ne dotikamo mrtvih. Če bosta poskušala z avtom čez led, za vsak slučaj vprašajta doli pri vodi ali ledu obrežno garažo. Tam bodo bolj točno vedeli."

V garaži so rekli: "Seveda je možno. Držati se morata le zvo-

Vgaraži so rekli: -zzd žene smeri." Policija je tudi napravila v ledu znake za orientacijo, toda sedaj vozijo dokaj stran od tiste začrtane smeri. Na misel mi je prišel dogodek, kako se je pod Barago in njegovimi sopotniki na saneh vdal led pri Green Bayju. O tistem dogodku sem že zadnjič poročal. Nikakor ne bi rad doživel enake nesreče. Prehod z obrežja na led gre po brveh. Od začetka se mi je zdelo, da bo kar šlo. Videl sem ja, da so pred menoj avtomobili vozili različne smeri. Kateri je prava? Ko sva blizu ene milje od obrežja in dobri dve milji od otoka, so se kolea pregloboko zarezala v sled, ki je bila polna vode. Avto se je ustavil. Kakor da bi naju vrglo iz avtomobila, sva bila vsak na eni strani zunaj. Iben je zmajal z rameni: "Jaz tu ne morem veliki pomagati" in je z dvignjenimi rameni in nekoliko naprej sklonjen korakal nazaj proti obrežju...

Mislil sem si, da ima sedaj Baraga priliko se skazati pomočnika. Na misel mi je pa prišel tudi tisti slovenski pregovor: "Go-

Spomini na koncentracijsko laborišče Mathausen

Med drugo svetovno vojno je v Hitlerjevih koncentracijskih taboriščih, zlasti v Dachauu in Mathausenu pomrlo in bilo naravnost pomorjenih več tisoč Slovencev, ki so se uprli nacističnemu nasilju in se borili za svobodo svojega naroda. Med njimi je bilo tudi večje število znanih nasprotnikov komunizma in njegove Osvobodilne fronte. Nekateri od teh so preživeli strahote teh taborišč in žive sedaj med nami v svobodni Ameriki in Kanadi. Od onih, ki so končali pot svojega življenja v Mathausenu, je bil posebno znan kaplan Tone Duhovnik, ki so ga Nemci ujeli, ko je skušal preko bojne črte v Italijo na zavezniško stran. Odkrili so, da je bil važen člen v vohunskih mreži, ki je delovala v Sloveniji za zahodne zavezniške. Med tem ko so vodnika te skupine Golca mučili do smrti v Trstu, so č. g. Toneta Duhovnika poslali v koncentracijsko taborišče Mathausen.

Ker njegovega imena ni bilo v listah ujetnikov, so mislili, da je bil č. g. T. Duhovnik takoj po prihodu v Mathausen poslan v "plinsko dvorano" in nato v krematorij. Lani pa je objavil tržaški zdravnik G. M. Germani v literarni reviji Združenja italijanskih zdravnikov "La serpe" sestavek "Spomini na Mathausen", kjer razkriva zadnje dni življenja tega požrtvovalnega slovenskega borca za svobodo. Tu prinašamo ta sestavek v slovenskem prevodu po v Trstu izhajajoči slovenski reviji "Mladika".

Oba sem spoznal v Mathausenu, Antona Duhovnika in mladeniča iz Turina.

Ko smo v veliki, razsvetljeni sobi kbi čakali na prho, je nenadoma prišlo do divjaškega prizora: oboroženi, odurni esesovci je planil k človeku poleg mene in ga udaril v obraz. Kri se je ulila po obrazu in telesu. Pristopil sem in mu hotel pomagati: v tem pa je prišel voda, ki je pregnala onega podleža in izmrla ranjeni obraz.

Oni mračni soldat je pobesnel zato, ker je imel pred seboj vernega duhovnika. Slečen, gol je

ra ni nora..." Mencal sem okoli kupa nesreče in gledal ter premišljeval, kako bi se vendar dalo rešiti žalosten položaj.

Iben je bil že daleč, blizu obrežja. Opazim, da dva avtomobila rineta na led, eden pravzaprav mali truck. Videl sem, da se Iben pogovarja z njima. Sam Baraga ga je pogljal proti obrežju. Morda bo pa pregovoril truckarja, da pride in me izvleče iz nesreče. In je res tako bilo. Iben je za vsak slučaj ostal na obrežju, toda avto je prišel, nataknil od spredaj na ogrado njegovega avtomobila verigo. Jaz sem se vsedel v avto. Truck je zabrnul, potegnil in smo varno vozili nazaj proti obrežju. Baragi sem pa iz hvaležnosti obljubil, da bom poleti poromal z ladjo na njegov ljubljani La Pointe.

V Ironwoodu me je tamkajšnji zgodovinar Viktor Lemmer opozoril na starega Irca Johna Finnigana, češ da ima neke stvari, ki so v zvezi z Barago. Našel sem ga v društveni oštariji. Prihodnje leto bo star 80 let, toda čvrst in čilega duha. On ima kos posteljnega pokrivala (on pravi, da "quilt"). Več o tem pod sliko tega moža prihodnjic v AD.

Na poti nazaj v Marquette sem se ustavil pri mojih Indijancih v rezervaciji v kraju Baraga. Dva mlada Indijanca (15-letna) pojdeti z nami na romanje v Rim in Ljubljano. S seboj vzmeta tudi indijansko narodno nošo. Sta si v sorodu: bratranec in sestrična in hodita v drugi (10.) razred High School.

Rev. J. Godina

stal pod prho in v rokah je krčevito držal knjigo, zdaj pokapljan od krvi. Bal se je, da bi pustiti na kupu oblačil, ker bi mu jo lahko odnesli. Bil je brevir.

Nekoliko kasneje sva se spet srečala v baraki 22. Prepoznala sva se in postala tovariša. Družilo naju je bratstvo in trpljenje, ki je tako sladko in tako globoko. Delila sva si ono knjigo in tudi ležišče, in bila sva on Slovenec in jaz Italijan. Nad obema so se večkrat znesli podli ječarji, ti bedni kriminalci in "politični", ki so zaradi ogabne esesovske discipline postali še bolj podli: gospodarji so namreč dobro krmili samo najbolj divje biriče in hlapce, navezujoč jih nase z najbolj bednimi človeškimi instinkti: požrešnostjo, strahom in krvočelnostjo.

Nekoga dne sem na Duhovnikovem obrazu opazil majhno rdečo liso, ki je vzbujala sum, da gre za šen. Svetoval sem mu, da se je javil v bolniški oddelek. Kmalu sem prišel za njim, tudi sam bolan.

To je bila neverjetna srednjeveška bolnišnica brez božje luči. Grozotnost živečih okostnjakov in bedo smrti je prekašal samo nemi boj umirajočih za obstanek. Očem se je kazala prava dantejevska kotanja pekla, v kateri so gomazeli smrtno blede bolniki. Med njimi so tolsto vegetirali samo pazniki, bolničarji, grobarji in tudi zdravniki.

Nekoga aprilskega popoldneva sem poleg kupa mrličev med dvema barakama opazil skupino navideznihih rekonvalescentov, ki so se po vsej verjetnosti vračali na delo. Med njimi je bil tudi Duhovnik (njegov priimek pomeni v slovensčini "duhovnik").

Bil sem vesel tega srečanja in sem ga prisrčno pozdravil. Odzdravil mi je, vendar ne kot običajno. Zelo je bil zamišljen, odsojen.

Poleg njega je stal mlad fant, gol kot vsi ostali in ogrnjen le z odejo. Ko je zaslišal svoj materin jezik, mi je dejal: "Veš, prav nič me ni strah tega, kar pravijo..."

Sprva ga nisem razumel in ga tudi nisem vprašal, kaj pravijo. Pač pa sem ga vprašal, odkod je doma. "Iz Turina," mi je odgovrnil.

Pohvalil sem ga za njegov pogum in srčnost. Anton Duhovnik, ki je stal v bližini, pa me je samo gledal in ni spregovoril besede... Njegovega molka nisem razumel.

Pač pa sem ga razumel naslednjega jutra, ko je prihitel k meni srbski kapitan, ki je z menoj delil usodo konvoja in barake. Zbegano mi je zaupal, da so ga v zadnjem trenutku črtali s seznama "neuporabnih rekonvalescentov". To je bila prognoza, ki so jo podli Himmlerjevi zdravniki izrekli na račun ljudi, ki so bili določeni za krematorijske peči.

Sežgali so jih. Med njimi sta bila katoliški duhovnik in mladi italijanski domofjub.

Tako je hotela Zver uničiti Vero in Domovino.

Kadarkoli bom kdaj videl duhovnika ob branju brevija, se bom spomnil na Antona Duhovnika, ki so ga bili do krvi pretepli zato, ker je krčevito tiščal svoj brevir na prsih; in v duhu bom videl tudi neznanega pogumnega mladeniča iz Turina. Oba sta se pomikala proti krematoriju v Mathausnu: Italijan in Slovenec sta si bila brata v mučeniškem trpljenju za svojo vero, domovino in svobodo.

Bila sta prava tovariša.

Veliko bolnikov

CHICAGO, Ill. — Cenijo, da se zdravi povprečno v Združenih državah od raznih rakastih obolenj 450,000 do pol milijona ljudi.

KRALJ GORA

EDMUND ABOUT

Tisoč srbečic je mučilo moje roke in noge. Vse živčevje, do skrajnosti vzruženo, me je pokrivalo z bolj bolečo mrežo kot je bila Dejanirjeva tunika. Valjal sem se po tleh, kričal, prosil usmiljenja in si želel udarcev na noge. Krvnik se me ni usmilil prej, dokler niso bile njegove moči izčrpane. Ko je čutil, da se mu pogled mrači, da mu je glava težka in roka trudna, je zbral skupaj še svojo zadnjo moč, vtaknil roko v moje lase, jih prijel s pestjo in se vrgel na svojo posteljo, medtem, ko sem jaz obupno zakričal.

"Pojdi z menoj," je rekel Mustakas. "Pri ognju boš odločil, če sem vreden Sofokleja in če zaslužim častniško mesto."

Dvignil me je kot pero in me nesel v taborišče pred kup smolnatega lesa in nakopičenega grmičevja. Odvezal je vezi, mi slegel obleko in srjajo in mi pustil samo hlače. "Moj kuhinjski pomočnik boš," mi je rekel. "Nažgala bova ogenj in skupno pripravila kralju kosilo."

Nažgal je kup in me položil na hrbet, dve stopinjci proč od goreče grmade. Les je plapolal; žareče ogelje je padalo kot toča okoli mene. Vročina je bila neznosna. Zavlekel sem se na rokah nekoliko proč, toda vrnil se je z noko ponjvijo in me z nogo brcnil nazaj, kamor me je položil.

"Glej dobro," mi je rekel, "in uči se od mene. Tukaj je meso treh jagnjet; s tem lahko nahraniš dva meseca. Moj želodec se je uvrstil med moje krvnike in štel sem enega sovražnika več. Mustakas mi je pomolil ponev pod oči in v mojih očeh se je bleščala okusna barva mesa. Pod mojimi nosnicami je mešal vabljive duhovne mesa, ki se je peklo. Naenkrat pa je opazil, da je pozabil nekaj začimb in stekel je po sol in poper in zaupal ponev moji skrbi. Moja prva misel je bila, da ukradem kak kos mesa; toda tolovaji niso bili oddaljeni niti deset korakov in ustavili bi me bili še pravočasno. "Če bi imel vsaj še zavojček arzenika," sem si mislil! "Kaj sem vendar naredil ž njim? V škaflo ga nisem več dal nazaj." Vtaknil sem roke v svoja žepa. Izvlekel sem umazan papir in pest tega drobnelnega prahu, ki me bo morda rešil ali pa vsaj osvetil."

Mustakas se je vrnil ravno v hipu, ko sem držal odprto roko nad ponjvijo. Prijel me je za roko, vbo del svoj pogled na dnu mojih oči in mi grozeče rekel: "Vem, kaj si naredil." Moja roka je padla brez moči. Kuhar je nadaljeval: "Da, nekaj si vrgel na kraljevo kosilo."

"Kaj vendar?" "Neko čarovnijo. Toda, kaj za to. Pojdi, čuj milord, Hadži Stavros je večji čarovnik kot si ti. Ponesel mu bom njegovo kosilo. Jaz bom dobil svoj delež in ti ne boš okusil niti koščaka."

"Dober tek!" Pustil me je pred ognjem, priporočivši me kakim dvanajstim tolovajem, ki so hrustali črn kruh in grenke slive. Ti Sparanci so mi delali družbo eno ali dve uri. Krmili so moj ogenj s prav bolno pazljivostjo. Če sem se včasih skušal zvleči nekoliko proč od ognja, so mi kričali. "Pazi se, prehladil se boš!" In z velikimi gorečimi palicami so me suvali zopet nazaj prav k ognju. Moj hrbet je bil preprežen z rdečimi lisami, moja koža se je napenjala v pekočih me-

hurjih, moje trepalnice so se zvijale od vročine ognja in moji lasje so smrdeli kot kost, ki se žge in ta smrad me je vsega dušil; in vendar sem si mel roke ob misli, da bo kralj jedel iz moje kuhinje in da se bodo zgodile nove stvari na Parnasu, preden bo dneva konec.

Kmalu so se Hadži Stavrosovi družabniki prikazali v taborišču s polnimi želodeci, bleščečimi očmi in svetlimi obrazi. "Le veselite se," sem si mislil sam pri sebi, "vaše veselje in vaše zdravje bo odpadlo kot maska in preklinjali boste vsak grizljaj bogatega kosila, ki sem vam ga zastrupil!" Znamenita Lokusta je gotovo preživela srečne trenutke v svojem življenju. Kadar imamo vzrok, da sovražimo ljudi, je prijetno, če vidimo bitje, ki gre, ki pride, se smeji in pije, noseč v svojem drobovju kal smrti, ki bo rastla in ga požrla. To je skoraj takšno veselje, kakršno občuti dober zdravnik ob pogledu na bolnika, katerega mu bo lahko zopet vrnil življenje. Lokusta je napravljala zdravila iz nasprotnega namena in jaz tudi.

Moja sovražna premišljevanja je zmotil nenavaden šum. Psi so lajali v zboru in na ravnici se je prikazal brez sape sel s celotolpo za petami. Bil je Dimitrij, Kristodilov sin. Nekaj kamnov, ki so jih vrgli tolovaji, ga je rešilo njegovega spremstva. Kričal je, kolikor daleč je mogel: "Kralj! s kraljem moram govoriti!" Ko je bil dvajset korakov od nas, sem ga poklical s tožnim glasom. Bil je ves iz sebe radi stanja, v katerem me je našel in je zaklical: "Nepredvidneži! Uboga deklica!"

"Moj dobri Dimitrij!" sem mu rekel, "odkod prihajaš? Ali bo moja odkupnina plačana?"

"Sedaj ne gre za odkupnino! Toda ne bojte se, prinašam dobre novice. Dobre za vas, slabazame, zanj, za njo in za vse. Morda videti Hadži Stavrosa. Niti minute ne smemo zamuditi. Do mojega povratka ne dopustite, da vam store kaj hudega: ona bi na tem umrla! Ali slišite, vi drugi! Ne dotaknite se milorda! Gre za naše življenje. Kralj vas bo pustil na kosce razsekati. Peljite me h kralju!"

Svet je že tak, da je vsak, ki govori kot gospodar, skoro gotov, da ga bodo ubogali. Bilo je toliko avtoritete v glasu tega postreščka in njegova strast se je izražala v tako zapovedovalnem tonu, da so me moji neumni stražniki vsi preplašeni, pozabili držati pri ognju. Zvalil sem se nekoliko proč in nalahno sem položil svoje telo na mrzlo skalo, dokler ne pride Hadži Stavros.

Prikazal se je nič manj ginjen in vznemirjen kot Dimitrij. Prijel me je v svoje roke kot bolnega otroka in me ponesel do tega nesrečne sobe, kjer se je Vasilij utopil. Položil me je na svojo lastno preprogo z materinsko skrbjo; stopil je dva koraka nazaj in me gledal s čudno mešanostjo sovražstva in usmiljenja. Rekel je Dimitriju: "Moj otrok, to je prvič, da pustim tvoj zločin nekažnovan. Ubil je Vasilija, to ni nič. Hotel je ubiti tudi mene, odpušчам mu. Toda on me je okradel, lopov! Osemdeset tisoč frankov manj v Fotini doti? Iskal sem muko, ki bi bila enaka njegovemu zločinu. Oh, bodi miren! Našel bi jo bil!... Kako sem nesrečen! Zakaj nisem obvladal svoje jeze. Ravnal sem z njim zelo trdo. In ona bo vsled tega trpela. Če bo dobila dvajset udarcev s palico na svoje male noge, je ne bom več videl. Moški ne umrjejo vsled tega, toda ženska. Otrok s petnajstimi leti!"

(Dalje prihodnjič)

Velikonočni spomini

Abernant, Vel. Brit. — Kakor Božič in tudi Velika noč nepopisen čar prave slovenske domačnosti, globoke, žive vere naših vernih staršev in našega ljudstva.

Spomini mi ob vsakih praznikih hite tja v dolino gradov ob zeleni Krki, pod košatimi Gorjanci, v prijazne vinograde Trške gore, Grčevja in Vinjeverha in na prijazni Griček, kjer mi je tekla zibelka, kjer sem užival lepoto in veselje svoje mladosti in tja, kjer na sončnem bregu Krke, pri farni cerkvi v St. Petru počivajo sorodniki, prijatelji in znanci in kjer čakajo na svojo zadnjo, srečno Veliko noč, na svoje Vstajenje.

Ne bom podrobno opisoval, kako smo se vseh 40 dni posta z nekim posebnim spoštovanjem in veseljem pripravljali na Veliko noč. Butara na Cvetno deljlo, Božji grob na Veliki petek, vstajenska procesija na Velikonočno nedeljo zjutraj, krasne velikonočne pesmi, pritrkavanje zvonov itd. In sleherni kotiček v hiši in okrog nje in v ostalih gospodarskih poslopih je moral biti za te velike praznike počiščen. Očiščena pa so morala biti tudi naša srca s sv. spovednje. Ves postni čas so naši dobri duhovniki ob nedeljah in praznikih spovedovali v cerkvi od petih zjutraj in mnogi so preseleli do osmih v spovednici in imeli ves čas polno spovedovanje. Veliko teh je moralo čakati, da je duhovnik daroval sv. mašo, nato pa se zopet vrnil v spovednico in spovedoval dalje.

Čudovito lepo je dišala gnjat, klobase, pirhi na Velikonočno nedeljo zjutraj pri zajtrku, ko smo jedli žegen — jedila, katera je prejšnji dan blagoslovil duhovnik. Nikdar nam niso šla jedila tako v slast kot na Veliko noč. Res je, da smo se ves Veliko teden zelo postili in zato nam je še bolj teknilo. V današnjih časih pa je tukaj pri nas vedno ista pesem: meso je na mizi vsak dan, prirojeno seveda po tukajšnjem načinu. Ko pa vsako Veliko noč obišče rojake v Emavsu, mi ponudijo pravi slovenski žegen, katerega preje blagoslov naš duhovnik. Oh, kako nam gre vse v slast!

Vina pri nas doma nismo stradali, toda na Veliko nedeljo, pri žegnu smo si napojili naša grla z najrjunejšim vinom z Grčevja, ki nas je napravilo preprosto domače in pošteno vesele!

In naše krasne velikonočne pesmi, tako veličastne, tako melodične in vesele, skoraj bi rekel vriskajoče. Več let sem prepeval pri cerkvenem zboru pri št. Petru, pri drugi maši ob desetih. Kot nebeška glasba mi še vedno prihaja v spomin mili glas moje pokojne mame, kako nas je ta dobra ženica na Veliko nedeljo ob treh zjutraj, ko je začelo po cerkvah zvoniti jutranjice, zbudila, da smo vstali in zmolili Angelovo češčenje in nato postavila posebno slovesno: "Še en Očenaš v čast Kristusovemu gor Vstajenju." Isto je ponovila pred žegnomo, ko smo se vrnili od procesije, opoldne, pred obilnim kosilom in tudi zvečer pred jedjo.

Da, naše dobre krščanske matere so znale vzgajati — ne tako kot dandanes, v pusti, hladni, moderni dobi.

To je le malo velikonočnih spominov, predvsem spominov na lepi in tihi dom ob zeleni Krki. Kako sem praznoval svoje vesele pa tudi žalostne Velike noči, od leta 1939 do 1948, bom pa opisal za prihodnjo Veliko noč.

Vsem Slovencem, predvsem tistim, ki berejo naš svobodni slovenski dnevnik Ameriško Domovino, želim, da bi jim velikonočno jutro zasvitilo v znamenju ljubezni, miru in veselja in da bi lepe praznike praznovali čim bolj domače in čim lepše.

Bodite vsi prav lepo pozdravljeni in Bog Vas živi!

Peter Selak

Irci odidejo s Cipra

Irska bo umaknila z 18. aprilom svoje čete v okviru ZN s Cipra, ker ZN ne morejo plačati n jihovega vzdrževanja.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Irska vlada se je odločila, da bo z 18. aprilom umaknila svoje čete, skupno 518 mož, z otoka Cipra, kjer so v okviru Združenih narodov pomagali vzdrževati mir med otokskimi Grki in Turki. Za ta korak se je odločila, ko glavni tajnik ZN Tant ni mogel jamčiti za redno plačilo in vzdrževanje teh čet.

V okviru ZN bo ostalo na Cipru tako le še okoli 4.400 vojakov, kar bo komaj zadostovalo za vzdrževanje miru in reda, posebno če pride do pomiritve med predsednikom republike nadškofom Makarijem in gen. Grivasom, poveljnikom grških in ciprskih čet na otoku.

Nadškof Makarios je obdolžil generala Grivasa, da mu streže po življenju in da je organiziral proti njemu zaroto. Ta je to trditev označil za golo izmišljotino in dolži nadškofa, da je le v besedah za združitve Cipra z Grčijo, dejansko da hoče ohraniti tega kot neodvisno republiko pod svojo oblastjo. Gen. Grivas, ki je bil vodnik "osvobodilne vojne" na otoku proti Angležem in temu pomagal največ do neodvisnosti, je odločen zagovornik združitve Cipra z Grčijo.

Spor med Grivasom, ki ga podpira grška vlada, in med Makariosom, ki ma precej opore med opozicijo v grškem parlamentu, je spravljal v nevarnost samo grško vlado. Ker se ciprski Grki pripravajo med seboj in gledajo drug drugemu na prste, imajo turški Ciprčani več miru, čete Združenih narodov na otoku pa manj napornega dela. Nihče seveda ne ve, kako dolgo bo prepir trajal.

Rudarski štrajk v Čile končan po 87 dneh

SANTIAGO, Čile. — Okoli 7.000 rudarjev v rudniku bakra El Teniente, katerega delni lastnik je Kennecott Copper Corp. iz Združenih držav, se je pretekli petek vrnilo na redno delo. Štrajkalo so skupaj 87 dni.

V Grčiji ne pričakujejo hitro nove vladne krize

ATENE, Gr. — Med posebnosti grške politike spada tudi dejstvo, da je obstoj sedanje vlade predsednika Stefanopulosa odvisen od grškega politika Karamanlisa, ki živi v prostovoljnem političnem begunstvu v Parizu. Karamanlis je namreč dejanski šef grške Narodne radikalne unije, ki je l. 1963 zgubila bitko v parlamentarnih volitvah. Njen načelnik Karamanlis se je umaknil v Pariz, Papandreou je pa prevzel oblast.

Lani se je Papandreou sprl s kraljem, sledila je dolga in težka kriza, ki je rodila sedanjo vlado Stefanopulosa. Sedanja vlada pa nima zanesljive večine v grškem parlamentu. Oprati se mora na Karamanlisovo stranko, drugače bi padla. Karamanlis je sedaj izjavil, da misli ostati v Parizu in da ne misli iti domov, kajti njegov prihod bi ustvaril "nov političen položaj".

To se pravi: vlada Stefanopulosa bi padla, nihče drugi, tudi Karamanlis, ne bi mogel sestaviti vlade. Sledile bi volitve Bog ve s kakšnim rezultatom. Tega se Karamanlis boji, zato živi v Parizu, njegova stranka pa podpira v grškem parlamentu sedanjo vlado Stefanopulosa.

Gomulka noče papeža na obisku v Čenstohovi

RIM, It. — Poljski poslanik pri italijanski vladi je sporočil vatikanskim diplomatom, da sedaj ne bi bil pravi čas, da sv. oče obišče Poljsko. S tem je padla v vodo želja poljskih škofov, da bi sv. oče sodeloval pri proslavi 1000-letnice pokristjanjenja Poljakov, ki se bo vršila začetkom maja na znani poljski božji poti Čenstohovi.

Izjava poljskega komunističnega diplomata ni prišla nepričakovano. Ze preje je namreč poljska vlada objavila, da ne bo dovolila nemškimi škofom, da bi se proslave udeležili, akoravno je kardinal Wyszyński pripravil stanovanje za kakih 150 nemških prelato, ki jih je povabil na praznovanje.

Odnosi med katoliško Cerkvijo in poljskimi komunisti so se torej zopet močno zaosttrili. To bo seveda vplivalo na potek praznovanja, verjetno ne v korist poljskemu komunizmu.

General De Gaulle se je zopet obregnil ob NATO

PARIZ, Fr. — Glavni svet NATO misli, da je Francija dolžna plačati selitvene stroške organov NATO iz Francije, kajti Francija je tista, ki je s svojim stališčem povzročila te izdatke. General De Gaulle je seveda takoj odgovoril, da ne bo plačal niti centa.

Politični opazovalci mislijo, da je ta izjava le klicanje na korajžo. Nevarnejša je pa druga novica: Ako bo Francija morala zapustiti zahodno Nemčijo, bo obenem tudi odpoklicala svoje čete iz Berlina!

Ta novica je hudo zadela bonnsko vlado, ki si nobene stvari ne želi manj kot katere-

koli spremembe v položaju zavezniških čet v Berlinu. Da ta novica ni razveseljiva tudi za NATO zaveznike, si lahko mislimo.

Preko sto milijonov

WASHINGTON, D.C. — Računajo, da bo leta 1970 v ZDA že 108 milijonov oseb z dovoljenji za vožnjo motornih vozil.

Ženske dobijo delo

Iščemo pomočnico za splošna dela, 2 dni na teden, pri Van Aken Rapidu, angleščina potrebna, mora imeti priporočila. Kličite WY 1-2751.

Službo dobi žena kot družabnica, k starejši ženi, ki je invalid. Slovenske imajo prednost. Služba je stalna od osmih zjutraj do petih popoldne vsak delavnik; sobote in nedelje so proste. Pranja nič. V zasebni hiši okolici East 185 in Lakeshore Blvd. Kdor se zanima, naj kliče po šesti uri popoldne KE 1-6643. (4,6,8 apr.)

GOSPODINJA

Iščemo gospodinjo. Privatno stanovanje. TV, radio, telefon. 3 starejši otroci. Dobra plača in koristi pravi osebi s priporočili. KLICITE 991-1354. (70)

Help Wanted — Female

Help Wanted — woman for bar work on Fridays at 928 E. 72 St. Phone 361-9320. (x)

WANTED

Secretary - stenographer in St. Clair, E. 61st St. area — 5-day week. Write particulars to: Main Post Office Box 5848, Cleveland, O. 44101. (67)

Moški dobijo delo

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON

AERO SPACE

MISSILE and

Aircraft Components

KELLER - HYDROTEL

Contouring and profiling

Machines

HORIZONTAL

BORING MILLS

TURRET

LATHES

GAP TURRET

LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL

CONTROLLED

MACHINES

DOBRA PLAČA OD URE IN

DRUGE UGODNOSTI

Predstavite se osebno

od 8.15 dop. do 5. pop.

ali kličite

341-1700

za čas sestanka

An Equal Opportunity Employer

(67)

V Libanonu imajo vladno krizo

BEIRUT, Lib. — Libanonski ministrski predsednik Karamu je podal demisijo predsedniku republike Helouju. Demisija pa ne pomeni večje politične krize. Sedanja vlada je namreč v glavnem sestavljena iz ministrov, ki niso poslanci. To pa parlamentu ni prav, zato je večina svetovala Karamu, naj rekonstruira vlado. Vsi računajo, da bo sedanji predsednik dobil nov mandat in preosnoval vlado po želji.

Čestitke in voščila

Voščilo

Svoji dragi sestrični Mary Thatcher, Pittsburg, Pa. 36, 152368 Claterton Blvd., čestita in ji želi vse najboljše za 85. rojstni dan Justina Lovrenčič-Knafelje iz Slovenije.

MALI OGLASI

Lastnik prodaja

Dvodružinska hiša v Grove-wood okolici, dvojna garaža, dobro za dohodek. \$11.900. Kličite po 4. uri pop. 481-8153. (66)

V najem

5 sob in kopalnico oddamo. Poizve se v Sornovi restavraciji, 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214. (x)

Stanovanje v najem

1167 E. 58 St., 4 sobe in kopalnica, v zidanem poslopu. \$45. Vprašajte v stanovanju št. 2. Telefon 241-5521. (69)

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE AID FOR AGED PRESCRIPTIONS St. Clair Ave. & 68th St. EN 1-4212

Mizarstvo

Popravila hiš — prenovitev stanovanj in vsakovrstno barvanje. Proračun brezplačen. Vsa dela zavarovana.

DOMINIK JANEZ

15625 School Ave.

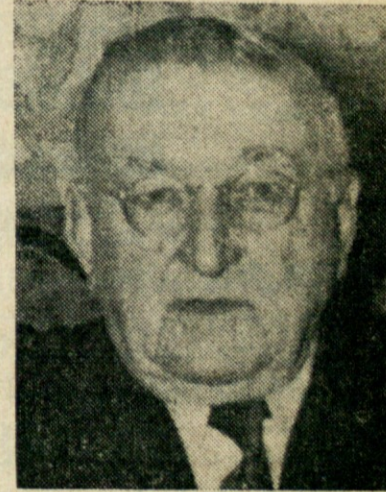
Podnevi 541-7988 zv. po 6. uri 541-1553.

Stanovanje oddajo

Dvosobno stanovanje s kopalnico oddajo na 6506 Superior Avenue. (70)

V najem

Lepo 4-sobno stanovanje s kopalnico, zgoraj, plinski furnez se odda odraslim brez majhnih otrok Oglasite se na 1187 E. 61 St. ali kličite HE 1-7460. (4,6,8 apr)

V BLAG SPUMIN PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBEGA SOPROGA IN OČETA

John Winter (Vintar)

ki je umrl 4. aprila 1965. leta.

Truplo Tvoje zemlja krije, v temnem grobu mirno spiš, srce Tvoje več ne bije, bolečin več ne trpiš.

Nam pa žalost srce trga, solza lije iz oči, dom je prazen in otožen, ker Te več med nami ni.

Zaluječi:

ELIZABETH - soproga
JOE in LOUIS z družinami
OSTALO SOROŠTVO
Cleveland, 4. aprila 1966

A. GRDINA and SONS INC.

ŽELI VSEM ROJAKOM VESELO VELIKO NOČ

Priporočamo naklonjenosti rojakov vsa naša podjetja:

GRDINA RECREATION KEGLJIŠČE

6017 St. Clair Ave., EN 1-9398

z okrepčevalnico, ki ima vedno na razpolago dobre jedi

in pijače

TRGOVINA S POHIŠTVOM

GOSPODINJSKIMI STROJI IN PRIPRAVAMI

15301 Waterloo Road, KE 1-1235

Dva najmoderneje opremljena POGREBNA ZAVODA

naš znani zavod na 1053 East 62nd Street, HE 1-2088

in novi, krasni zavod na 17010 Lakeshore Blvd.,

KE 1-6300

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM
PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM

OBLAKOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

katere novi naslov je 6532 St. Clair Ave.

Tel.: 431-2288 in 431-2289 ali pa doma WH 3-0169

EASTER GREETINGS

from

**CONGRESSMAN
FRANCES P. BOLTON**

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
cenjenim odjemalcem in znancem

ZULICH INSURANCE AGENCY

VSAKOVRSNA ZAVAROVALNINA PROTI
POZARU IN NEZGODI

FRANCES ZULICH, Agent

18115 Neff Road IVanhoe 1-4221

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI VSEM DRAGIM ROJAKOM

RUDY KRISTAVNIK COMPANY

GRADBENA DELA — MIZARSTVO

5908 BONNA AVENUE

Telefon podnevi HE 1-0965., zvečer HE 1-1108

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELIMO
VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM

EDWARD J. KOVACIC INSURANCE AGENCY

VSAKOVRSNA ZAVAROVALNINA

7308 Hecker Ave. HE 1-3011

VESELE IN SREČNE VELIKONOČNE PRAZNIKE
VOŠCI GOSTOM IN PRIJATELJEM LASTNICA

SATELLITE BAR

7117 St. Clair Avenue MAMIE MARIN

BEST WISHES FOR
A HAPPY EASTER
SEASON FROM

OHIO FURNITURE CO.

6323 St. Clair Avenue EN 1-5016
FURNITURE AND APPLIANCES FOR EVERY
HOME • NATIONALLY ADVERTISED BRANDS

Iz življenja slovenskih pijonir- skih duhovnikov v Ameriki

(Za AD priredil J. J. Regerčan.)

Večkrat me tu in tam kak znanec opomni, naj kaj napišem in objavim o naših slovenskih pijonirjih v Ameriki. O mnogih je bilo tu in tam že precej objavljeno. O mnogih zelo zaslužnih pa malo in nekaterih sploh nič. To pove, da nevaležnost je med nami še vedno tista "valuta", s katero plačujemo dobrote in zasluge. Taki smo, Bog nam odpusti naše slabosti! Na drugi strani se pa radi ponašamo, da smo "fantje od fare".

Upam, da mi ne bo nihče zameril radi teh uvodnih pripomb. Včasih je dobro, pravijo, da vsak samega sebe v ogledalu pogleda, potem vsaj ve, če druge podcenjuje — kako sam izgleda in koliko "fanta in moža" je v njegovih hlačah.

V začetku svečana, ko je zima z vso težo pritiskala na naš osrednji zapad in smo imeli obilo ledu in mraza okrog Chicaga, da skoro ni bilo za pokazati nosu skozi vrata, sem brskal po starih pismih, ki so mi jih nekateri pisali še pred 30 in 40 leti. Nekatera so prav zanimiva. Zlasti ona, ki sem jih prejemal kot odgovore in pojasnila na moja pisma njim, da naj mi sporoče kake važne dogodke iz svojega življenja in o drugih dogodkih, ki so jih doživljali tekom svojih let tu v Ameriki, — da bi tako zbral čim več mogoče raznih podatkov o slovenskih pijonirjih v Ameriki, da bi jih objavil pod rubriko "Slovenski pijonir" v Novem Svetu, ki sem ga baš tedaj ustanavljal.

Med temi pismi sem našel tudi na pismo pokojnega č.g. župnika Jakoba Černeta, dobrega prijatelja in slovenskega rodoljuba. V njem razlaga, kako so slovenski bogoslovci študirali v St. Paulu, Minn., pred 60 leti in več in kako je on začel kot duhovnik pastirovat v zapuščenih, primitivnih krajih Dakote in Wyominga. Zanimivo je, zato sem sklenil, da iz njega nekaj povzamem in tu objavim.

Glasi se:
Dragi John!
Rad bi nekaj podatkov iz mojega življenja kot duhovnika. Dobro. Naj navedem, kako sem začel leta 1908.

Devet slovenskih gospodov je pelo nove maše leta 1908. Vsi so bili posvečeni v St. Paulu, Minn. Določeni sem bil za škofijo v Lead, So. Dakota, katere prvi škof je bil Slovenec Rt. Rev. John Stariha. Ko pridem čez mejo na železnici, srečam Fathra O'Hara, čez 60 let starega gospoda. V nad dveurni vožnji mi pokaže šest lesenih cerkva, ki jih je zgradil. Pove mi v začetku julija meseca, da ni srečal nobenega duhovnika od Velikega tečna. Duhovnikov v škofiji je bilo 16. Razdaljeni so drug od drugega. Opravič je svojo spoved na vlaku — njegova želja.

Pridem v Lead, škofijsko mesto. Škof John Stariha, razsoden mož, mi da navodila kot kaplanu pri škofiji. Cerkovnik je bil edini Slovenec poleg škofa. V bližnjih zlatih rudnikih je bilo zaposlenih veliko Dalmatincev iz jadranskih otokov, nekaj tudi Črnogorcev.

Prvo soboto mi je bilo naročeno, da naj grem za sv. mašo k č. sestram, ki so imele svojo kapelico. Po opravič dobim prvi poklon od redovnic, katerih nisem sploh v svojem življenju preje srečal, ne v domovini ne v Ameriki. Zakaj je škof poslal Fr. Bishopa — kaplana odtod (bil je dober govornik) na župnijo?

V nedeljo popoldan je bil krst italijanskega otroka, pet let starega. Za botre sem imel na rokah vprašanja — odgovore, kakor je zahtevano v njih jeziku. Ko je bilo treba otroka polititi z krstno vodo, zbeži po cerkvi in kriči. Boter in botra za njim. Župnik je vse to slišal. Reče mi,

ali je to cerkev ali klavnica? Drugače je bilo tam zame prav dobro. Kolektal sem za cerkev, seznanil se z ljudmi. Tudi pravioslavni so darovali. "Zašto ne," so rekli, "to je naš čovjek, daj mu eno peč (jeden dolar)."

Čez mesec dni sem bil prepostavljen za župnika v Gregory County, So. Dakota. Dva gospoda sta imela v oskrbi ta okraj. Vsak po tri cerkve in še par misijonov.

Bila je prava prerija brez zavetja, ne gozdov, ne hribov, ne gora. Imel sem cerkve v Fairfax-u, Bonnesteel-u, Herreck-u in misijon v Fort Randallu. Med tednom ni bilo v cerkvi nobenega. Zima je pritiskala. V kelihu je zmrzovalo. Pozneje sem v skromni sobici opravljal službo božjo na mali mizi. Pri povzdiganju, ko je treba poklekniti, mi je bila postelja v zapreko.

Za pust sem šel svojega sosedu župnika pogledat. Vlak je zaostal v sneženem zametu 26 ur. Ne naprej ne nazaj. Zmrzovali smo. Drugi dan se je dobilo za ženske in otroke nekaj kave in kruha pri farmarju. Ko je bil sneg prekopan v tej soteski, je bil štiri čevlje višji od vagonov. Pridem do sosedu župnika, mu potožim. Ali on je več doživel od tega. Pozvan je bil v sosedni indijanski okraj (Tripp County) k bolniku. Šel je dan prej čez te zamete. Prišel je tja ob štirih zjutraj v pravem času. Se je za par ur odpočil sam in konji ter prišel pol ure prej nazaj, kakor jaz z vlakom.

Bilo je v marcu. Dobim telefon na Herreck, da je gotova ženska umrla v Fort Randallu. To je bilo v nedeljo. Čudno vseeno, teden sem bil tam. Šla je k spovedi in sv. obhajilu. Vzajem vlak ob 5. uri zjutraj, bil sem doma ob 7. uri. Treba je dobre konje za to pot, prva moja misel je bila, da pridem tja ob pravem času. Tu je sneg, tam pri reki Mississippi se topi. Bolje vzeti kolesni voz. Vse potrebno sem spravil v kovček, mašno obleko, sv. vodo, kadičnico, itd. Dali so mi dobre, vztrajne konje za pot 25 milj. Na poti sem našel na

neki kraj, kjer je voda poplavlila cesto, jarki na obeh straneh, ob teh žična ograja in cesta čez noč zamrznjena. Led ni bil močan, da bi konje držal na površju. Vzdigovali so prve noge, ga razbijali. V sredi te ceste se vlečeta konja, samo glavi sta bili videti. Dal sem jima počitka. Srečno sta vstala, na vajeti trdo pocukana in srečno izpeljala. Ko pridem do prvega farmarja, katerega sem poznal, mu naročim, da naj ta bela šimelna od ledu premražena, vzame v štalo, naj ju hlapec s slamo in mrzlo vodo dobro zriba, da bosta postala zopet rjavčka. V zameno me on s svojima konjema zapelje na pogrebno mašo, ki je bila ob polnih popoldne. Ostal sem tam pri drugi družini čez noč, konjema dal počitek in se vrnil po drugi poti, 15 milj daljši, nazaj.

V Fairfaxu smo zgradili župnišče prav poceni. Delo je bilo darovano. Za silo je bilo opremljeno, ali spal nisem tam.

Moj prvi Božič! Hvala č.g. J. Judniču, ki je bil v tej škofiji, za kosmat kožuh in kapo! Za polnočnico sem šel na Herreck. Spovedovanje, peta sv. maša ob peti uri zjutraj. Vstati zgodaj zjutraj, peljati se dve milj daleč na odprtih sanah do vlaka — zima je pritiskala. Ob 7. uri pridem v Bonnesteel, cerkev nezakurjena, začeti peč, da ne bomo zmrzovali. Zopet spovedovanje, peta sv. maša, pridiga, kakor prej in pozneje. Odtod na Fairfax. Pevci so se okrepčali s kavo, da mi bodo sledili. Šel sem s konji 7 milj daleč naprej. Pozno smo došli. Tu so Čehi in Slovaki prepevali svoje božične pesmi. Ob pol 12. uri dopoldne pridem tja. Pevcev še ni bilo. Pri vseh treh mašah na tako razdaljenih krajih sem bral evangelij v češkem in angleškem jeziku. Pri sv. mašah božični govor. K sreči so prišli pevci za sv. mašo ob 12. uri. Če bi ne imel kosmate kožuha, kosmate kape, bi bilo to nemogoče.

V Sloveniji bi se to reklo: Imeti polnočnico v Kranjski gori, ali na Jesenicah, drugo mašo v Radovljici, tretjo na Bohinjski Beli. Danes je v tej škofiji (to 30 let pozneje) okrog 80 duhovnikov.

Dohodki so bili komaj za kritje stroškov, to je za stanovanje in hrano na hotelu (ki je bil po-
(Dalje na 5. strani)

VSEM DRAGIM ROJAKOM, POSEBNO NASIM
ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM ŽELIMO
KAR NAJBOLJ VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

NAROČITE CVETJE SEDAJ —
DA BO DOVOLJ ZGODAJ
ZA PRAZNIKE

STARC FLORAL, INC.

6131 St. Clair Avenue

Cleveland, O. 44103; Tel.: podnevi 431-6474, ponoči EX 1-5078
(prejšnji prostori North American Bank)

- Vaše cvetlice dostavimo takoj po vsem področju mesta Cleveland.
- Kot član svetovne organizacije floristov dostavimo cvetje po Vašem naročilu telefonično ali telegrafično po vseh mestih Združenih Ameriških Držav in vsem ostalem svetu.
- Bogata izbira rož v lončkih.
- Vsakovrstno narezano cvetje po želji.
- Krasni, mali šopki, da si okrasite obleko za praznike.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM
POSETILCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

JOHN PETRIČ
Lastnik

SLOVENSKE BRIVNICE

783 East 185. Street IV 1-3465
ZAHVALJUJE SE ZA DOSEDANJO NAKLONJENOST
IN SE PRIPOROČA ZA BODOČE!

- V sredo odprto ves dan.
- Na veliki petek ves dan zaprto.

Vesele Velikonočne praznike želi
odjemalcem in prijateljem

ACME DRY CLEANING

ČISTIMO - LIKAMO - POPRAVLJAMO

Se priporočamo

672 East 152nd St. GLenville 1-5374

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI VSEM GOSTOM IN PRIJATELJEM

SORN'S RESTAURANT

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

6036 St. Clair Ave.

Priporoča svojo domačo kuhinjo, kjer dobite vedno jako okusna jedila po zmernih cenah.

HUTCH'S GARAGE

6013 St. Clair Ave. (zadaj)

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
VSEM OBISKOVALCEM NASE GARAZE
IN PRIJATELJEM.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELITA VSEM DRAGIM ROJAKOM

DR. VINCENT OPASKAR

ZOBOZDRAVNIK

6402 St. Clair Avenue

HE 1-4114

in

FRANK V. OPASKAR

ODVETNIK — ATTORNEY AT LAW

kandidat za sodnika apelacijskega sodišča
candidate for JUDGE OF THE COURT OF APPEALS

HIPPODROME BLDG.

OFFICE: 771-4304

Res.: YE 2-9803

ŠTAJERSKI KLUB, CLEVELAND, OHIO

ŽELI VSEM ČLANOM, PRIJATELJEM IN VSEM

SLOVENSKIM ROJAKOM

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

BIRCH BAR

961 Addison Rd.

Telephone: EN 1-8828

Lastnik PETKOVSEK ANTON želi vsem gostom in prijateljem vesele velikonočne praznike. — Zahvalim se za naklonjenost in se priporočam za bodoče.

Nekdanja Clevelandčan- ka piše iz Kalifornije

Redondo Beach, Calif. — Ker večkrat čitam v Ameriški Domovini pozive, naj rojaki iz drugih krajev Amerike dopisujemo v list, se zopet oglašam.

Pomlad je zopet tu, tako v domovini, kjer sem bila rojena, in tudi v Clevelandu, kjer sem preživela večji del svojega življenja. Tudi tukaj v Kaliforniji je začelo sonce kazati svojo moč vsled daljših dni, medtem ko je bila ta zaradi dolgih noči v zimskih mesecih prikrajšana. V februarju, dake je tukaj v navadi, bi bili morali imeti nekaj deževnih dni, pa je ves mesec sonce sijalo. Menda se je tisti dež, ki bi moral pasti februarja, zliž že pred nekaj meseci, ko je bila v Kaliforniji velika poplava. Čeprav dejansko nismo letos dobili še nič dežja, je še sedaj vse lepo zeleno, sonce lepo sije, sadno dreve in rožice lepo cveto in ptički veselo prepevajo. Meseca marec in april sta vedno najlepša v vsem letu. Majnik mi pa lasko leto ni bil nič kaj všeč, ne vem, kako bo letos? Skoro ves mesec je bilo oblačno, a brez dežja, kar ožito se mi je zdelo in celo ptice so prenehale s svojim petjem.

Vrtove moramo vedno pridno zalivati, če hočemo imeti zelene in cvetoče. Priznanje moram dati gđ. Frances Krničar, ki tako skrbno vzdržuje naš vrt, kakor pridna čebelica je, poleg tega znaži tudi sobe, pere perilo in lika. Jaz oskrbujem le kuho in tako imam dovolj časa za šivanje, ki me še vedno veseli, in ker nisem preveč obložena z delom, lahko napišem še par vrstic v naš slovenski list Ameriško Domovino.

Neverjetno sem se že privadila Kalifornije. K temu je veliko pripomoglo to, ker sva obe s Frances pristopili v klub Katoliških žena v naši fari. Ko sva začeli hoditi k mesečnim sejam, sva se počutili tako tuje, da bi bili najraje zbežali. Mislila sem si, da se teh žensk nikoli ne bom privadila. Pa sem začela z njimi govoriti, spoznavati eno in drugo in tako sem ugotovila, da so tudi one v istem položaju kot jaz, namreč priseljenke v Kalifornijo. Skoro vsaka mi je dejala, da je prišla od vzhoda, kot iz Pennsilvanije, Ohia, Illinoisa in tako dalje. Nekaj časa je bilo vsaki dolgčas in tuje so se počutile. Po nekaj letih so se privadile in sedaj nobena noče iti nazaj. Vsako, posebno starejšo, spreleti mrz, ko se spomni na zimo, na kidanje snega in podobno. V našem klubu so ženske različnih narodnosti, a čutimo eno, samo da smo katoličanke. V tem oziru je pa res tukaj lepše, ni tiste narodnostne razlike, kot je v Clevelandu, da Slovence ne mara Italijana ali obratno, Irec in Nemec zopet mislita, da sta nekaj več kot Slovenci, in Litvanci zopet gledajo postrani Slovence.

Ljudje se tako hitro naseljujejo v Kalifornijo, da ta ne more vzgajati zadosti duhovnikov, da bi pravilno oskrbovali katoličane. To potrebo je že pred leti spoznal losangeški kardinal James Francis McIntyre. Po narodnosti Irec je vedel, da je na Irskem veliko več duhovniških poklicev, kot jih doma rabijo. Zato je naš kardinal sezidal na Irskem s svojim denarjem semenišče, kjer se vzgajajo duhovniki izrečno za Kalifornijo. Tako pride sem vsako leto nov dotok duhovnikov z Irsega. Zato moramo biti katoličani neizmerno hvaležni kardinalu in irskemu ljudstvu in prositi Boga, da bi tudi druge narodnosti imele v obilni meri duhovniške poklice. Potem sem gotova, da bi bilo lepše na tem svetu, kot je sedaj! Nedavno nas je iznenadil z obiskom naš rojak g. Bogdan Kovčič s svojo prijazno ženo in ljubko hčerko. On živi s svojo družino že nad dve leti v naši bližini. Kako se človek razveseli, ko najde Slovence svojega

mišljenja. K ovačičevi družini smo vrnili obisk na njihovem domu. Nismo se mogli načuditi, da sta staro hišo, ki sta jo kupila, spremenila v tako lepo — moderno. Tu se pozna, da sta pridna, podjetna človeka. Kako njemu prav pride, da je izučeni zidar, posebno tukaj v Kaliforniji, kjer ni zime in se lahko vse leto dela. G. Kovčič je tukaj zelo zadovoljen, njegovi ženi se pa še vedno toži po njenih clevelandskih prijateljicah, čeprav daje priznanje Kaliforniji, da je tukajšnje podnebje veliko bolj zdravo kot je clevelandsko. Pozimi ni snega, poleti pa ne tiste soparne vročine, ki je skoraj za vsakega tako zoperno moreča.

In še enega obiska smo bili zelo veseli. Obiskala nas je gđ. Frances Zulich iz Clevelanda. Tisti dnevi, ko se je ona pri nas mudila, so se mi zdeli kot lep praznik. Stari znanci in prijatelji so pa res zlata vredni. Tudi Miss Zulich v Kaliforniji ugaja, zato ji kliče: "Frances, le še pridi k nam na obisk!"

Do sedaj se še nisem kesala, da sem se preselila v Kalifornijo, čeprav sem ljubila Cleveland. Srečna sem, da sem tukaj pri tako dobrih ljudeh, četudi sta mi oba tujca, se počutim pri njihju čisto domače in oba me spoštuje, tudi Frank Bizjak, čeprav je velik inženir, saj je pri delu za načrte poletov v vesoljstvo.

Da sva pa s Frances Krničar tako druga za drugo, pa lahko rečem, da je to Previdnost božja. Prepričana sem, da so moj g. stric pok. msgr. Vitus Hribar slutili božji načrt z nama, ko so nama toliko let priporočali: Bodita skupaj, ker se dobro razumeta, to bo dobro za obe. Deset let po njih smrti še bolj razumem, da so imeli prav. Kolikor starejša postajam, toliko bolj cenim njih nasvet.

Slišala sem, da bodo imeli letos pri fari Marije Vnebovzete na Holmes Avenue kar dve veliki slovesnosti, dva zlata jubileja. Oltarno društvo bo obhajalo 50-letnico obstoja, katerega članica sem tudi jaz, č. g. župnik Matija Jager pa bo slavil 50-letnico mašništva. Tem potom Vam, Father Jager, iskreno čestitam, da Vam je dobri Bog dal dočakati ta zlati jubilej. Dosti duhovnikov ni tako srečnih, da bi to dočakali, ker preje obnemorejo na težki trnjevi poti duhovniškega življenja.

Prav tako iskreno čestitam vsem članicam Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete, posebno ustanoviteljicam. Lahko si štejejo v čast in Bogu v hvalo za ta srečni dan. Zato, Bog živi vse članice in Oltarno društvo še na mnoga leta, da delate v čast božjo in svoje zveličanje. Vsi trije iz te hiše: Paseo de las Estrellas želimo vsem znanec in prijatelj v Clevelandu in Euclidu veselo Alelujo in obilo pirhovi!

Mary C. Hribar

**Iz življenja slovenskih pijo-
nirskih duhovnikov v Ame-
riki**

(Nadaljevanje s 4. strani)

doben navadni baraki) in za koline. Na mesec sem dobil eno sv. mašo plačano. Slovensko srce me je vlekle med svoje rojake. Šel sem v Wyoming. O tem pa enkrat prihodnjic.

Tako njegovo pismo. Nadaljevanja nisem dobil. Za tistim je pok. č. g. Jakob Černe kmalu odšel v stari kraj tik pred zadnjo vojno in se med vojno vrnil. Oslabljen je. Gostoval je nekaj časa v Milwaukeeju pri pokojnemu č. g. župniku Antonu Schifrerju, zatem je bil v sheboyganški bolnici do njegove smrti. Počiva na farnem pokopališču v Zeleni dolini pri Sheboyganu, katero je on za slovensko faro

sv. Cirila in Metoda preskrbel, za katero je on veliko žrtvoval — svojo mladost in zdravje. On je bil tudi ustanovitelj iste fare. Stari naseljenci se ga še dobro spominjajo in marsikateri pripomni: Takrat ja, takrat ko je bil tu Father Černe, je tu slovenstvo živahno živelo in cvetelo. Od leta 1920 do 1924 je bil tudi duhovni vodja K.S.K. Jednote in je na njegovem položaju veliko napravil za katolištvo in slovenstvo pri organizaciji.

Naj bo vrlemu sinu gorate Gorenjske ohranjen v zgodovini ameriških Slovencev časten spomin!

Prvi, ki je letel

WASHINGTON, D.C. — Predsednik F.D. Roosevelt je bil prvi predsednik ZDA, ki je poštoval v letalu.

— Nobelova nagrada z naša trenutno okoli \$40,000.

P.F.

VELIKONOČNA

Cujte, zvonovi slovesno donijo,
množice verne v svetišča hite.
Božjega Sina vstajenje slavimo,
hvalnice zmage Bogu se glase.
Ljudstvo radostno vstajenje opeva,
glas aleluje mogočno odmeva!

Glejte, v procesijah lučic vstajenja
radostni stopajo verni ljudje.
Vsak je pozabil grenkosti trpljenja,
Bog ljubeznivo odrešil je vse.
Pesmi vstajenja povsod se glasijo,
zbori proslavljajo tudi Marijo!

Plinski "žepi"

DALLAS, Tex. — Zemeljski plin je običajno v bližini oljnih ležišč ujet med zemeljske plasti v "žepi".

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ZELI VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ROJAKOM
SLOVENSKA GROCERILSKA TRGOVINA IN MESNICA

LOUIS CIMPERMAN

1115 Norwood Rd. ENdicott 1-0566

Za praznike imamo v zalogi najboljše domače šunke, želodce, klobase in plečeta, vse vrste prekajenega mesa. Vse jestvine, sadje in zelenjavo dobite pri nas zanesljivo sveže in dobre za zmerne cene.

1884

1966

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z globoko žalostjo v naših sreih naznanjamo, da je umrla naša ljubljena mati, stara in prastara mati in tašča,

Jennie Virant

Previdena s sv. zakramenti je zaspala v Gospodu 4. marca 1966.

Rojena je bila 18. oktobra 1884 v Velikih Laščah, odkoder je prišla v Ameriko leta 1902.

Pogreb se je vršil 8. marca 1966 iz pogrebnega zavoda Jos. Zela in Sinovi v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd., kjer je Father Clines daroval sv. mašo za mir in pokoj duše pokojnice. Potem smo njeno truplo prepeljali na pokopališče Kalvarija in ga tam položili k večnemu počitku v družinsko grobnico.

Pokojnica je bila članica podr. št. 14 SZZ.

V dolžnost si štejemo, da se s tem iskreno zahvalimo Father Clines za česte obiske pokojnice na domu in v bolnišnici, za podelitev svetih zakramentov, za molitve v pogrebem zavodu in za darovano pogrebno sv. mašo. — Ostala č. duhovščina fare sv. Pavla pa naj sprejme našo zahvalo za obiske pokojnice v bolnišnici in na domu ter za molitve v pogrebem zavodu.

Srečna hvala vsem, ki so ob oder pokojnice položili tako lepe vence cvetja, vsem, ki so darovali za sv. maše, in vsem, ki so pokojnico prišli kropiti in moliti ob njeni krsti.

Posebej se zahvalimo članicam SZZ za lepo slovo od svoje umrle sestre.

Hvala vsem, ki so pokojnico spremili na pokopališče in pogrebem, vnučkom umrle, ki so nosili njeno krsto.

Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago za spremstvo na pokopališče.

Iskrena hvala vsem, ki so nam pismeno ali ustmeno izrekli svoje sožalje, kakor tudi vsem, ki so nam v dnevih naše žalosti bili na pomoč.

Hvala osebju pogrebnega zavoda Jos. Zela in Sinovi za vzorno urejen pogreb in za vsestransko izvrstno postrežbo.

Razposlali smo zahvalne kartice vsem, ki smo imeli njih naslove. Ako kdo take kartice ni sprejel, naj nam oprósti in naj s tem sprejme našo iskreno zahvalo!

Ljuba mati, stara in prastara mati in tašča, počivaj v miru v blagoslovljeni ameriški zemlji in lahka naj Ti bo gruda te Tvoje druge domovine!

Vse svoje življenje si delovala in skrbela za nas in vse to delo in vse te skrbi so bile polne ljubezni do nas. BOG Te bo za vse to bogato poplačal, ko Te bo sprejel v družbo svojih izvoljenih. Mi pa Ti bomo vso Tvojo ljubezen vračali v naših molitvah in naših mislih, dokler se vsi ne združimo v nebeškem carstvu!

Zalujoci:

ANTHONY, FRANK, RUDOLPH, ALBIN, LEONARD — sinovi
JEAN ROBERTS, MARY, OLGA ZALEK — hčere
FRANCES, ANN, JOSEPHINE, JENNIE, ANGELA — sestre
NICK, FRANK — zeta

13 vnukov in vnukinj; 5 pravnukinj.

V starem kraju zapušča dve sestri in sorodnike.

Cleveland, Ohio, 4. marca 1966.

POHISTVO — GOSPODINJSKI STROJI

PRI NAS JE VELIKA IZBIRA KUHINJSKIH IN DRUGIH GOSPODINJSKIH STROJEV — IMAMO NAJLEPŠE POHISTVO IN OPREMO ZA VSE STANOVANJSKE SOBE.

Oglejte si našo zalogo — po domače se bomo pogovorili — z veseljem Vam bomo postregli, kakor boste želeli. Se boste sami prepričali, da dajemo odlično blago po zelo zmernih cenah.

VOŠČIMO VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM PRAV VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVENUE

Phone: EN 1-3634

MR. IN MRS. JOHN J. SUSNIK
IN SINOVI

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VAM ZELI

DOMAČA TRGOVINA S ČEVLJI

MANDEL'S SHOE STORE

OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

6125 St Clair Ave.

v Lauschetovem posloppju

Best Wishes for
a
Joyous Easter

MIN'S BEAUTY SALON

6430 St. Clair Ave.

EN 1-7157

Lastnica MINNIE KADER želi vsem gospem in gospodičnam, ki obiskujejo naš salon, vesele velikonočne praznike.
Iskrena hvala za naklonjenost, priporočam se za bodoče.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ZELI

VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

J. & A. VARIETY CENTER

842 East 185th Street

KE 1-6255

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ZELIJO VSEM VSI IZ

TAUCHERJEVE MESNICE

491 East 260 Street

RE 1-9566

Prvovrstne sveže in prekajeno meso, klobase vseh vrst, želodci, šunke
FRANK TAUCHER, lastnik

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želita

CHICKIE in EDDIE ABE, lastnika

MAPLE LANES

6918 St. Clair Avenue

Phone: 361-8698

• LIQUOR • WINE • BOWLING •

BEST WISHES FOR A JOYOUS AND HAPPY EASTER from

FOREST CITY FURNITURE CO.

• Complete Home Furnishers •

7411 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio — UT 1-1782
Cor. East 75th Street

JOE BEGUN

LOUIS SILVER

ZELIMO VSEM NAŠIM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANCEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

STANDARD EAGLE MKT.

854 E. 185 St.

IV 1-5686

priporoča, da že sedaj naročite

za VELIKONOČNE PRAZNIKE naše domače MESENE
KLOBASE, ŠUNKE, ŽELODCE in PREKAJENO MESO!

PRIPELJEMO TUDI NA DOM!

Razen tega imamo na prodaji KASO, domače zelje in repo,
KOKSER fižol, domačo koruzno moko, orehe v zrnh,
JESPRENJ in tudi KAMILICE!

Seveda tudi vse vrste grocerijo, zelenjavo, sadje in vse vrste
pijače: tuja in slovenska vina ter mehke pijače.

EDWARD PLANISEK — lastnik

VSEM NAŠIM KLIJENTOM, PRIJATELJEM TER

VSEM DRAGIM ROJAKOM ZELIVA VESELE IN

SREČNE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Lastnika najstarejše slovenske potniške pisarne

MR. & MRS. AUGUST KOLLANDER

Telefon: 431-4148

6419 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103

Pred novo potovalno in počitniško sezono toplo proporočava naše podjetje. Bova osebno skrbela, da bodo vsi Vaši potovalni načrti izvedeni točno po Vaših željah, po najugodnejših cenah in pogojih.

TRYGVE GULBRANSEN

In večno šume gozdovi

Morda bi ne bilo napačno, če bi si kupil smodnika za svoj stari samokres. Da, včasih je bilo v njem mračno; kljub svojim napakam pa le ni bil brezbožen, in upirala se mu je, da bi zapustil svoj prostor v bitki za obstanek. Časi se lahko izpremenijo, saj zdaj so bili že naravnost blazni. Vse je tako tiho in prazno, in pri tem vendarle ne more ostati... Vdova bo gotovo tako krščansko usmiljena in ga bo vsaj še preko praznikov pustila v sobici; toda od česa naj v teh dneh živi, dokler ne pride, dolgo po božiču, naslednji tolar — in s čim naj zakuri peč? Tobaka ni okusil že celo večnost — in čaše vina — vse to so bile le še otroške sanje, tako daleč je vse to ležalo za njim...

Mraz ga je ščipal v ušesa, in oči so se mu solzile, da si jih je moral neprestano s rokavico brisati. Ko si je pravkar s rokavico obrisal oči, je skoraj trčil v orjaka v volčjem kožuho, ki je naglo zavil okoli vogala v stransko ulico.

Oba sta obstala in se ogledovala. Hm — stotnik se je spomnil prelepih dni, ko je prihajal in odhajal z bogate kmetije, toda od takrat je potekla že cela večnost. Izmed tisočev bi takoj spoznal moža, ki mu je stal nasproti. Tako ni nihče držal svojih ramen, nihče ni nosil tako svoje glave — toda stotnik je pogledal vstran. Mož gotovo ne bo spoznal takšne uboge pare, kot je bil zdaj on. Tedaj pa je zaslišal: "Klinge!" — in debla rokavica se mu je stegnala nasproti. Stotnik ga je naglo pogledal, njune oči so se srečale in njune roke stisnile.

"Niste zatajili starega moža!" je rekel stotnik in bilo ga je sram, ko je videl v očeh Daga Bjorndala, da "je" ta že po njegovem zagrenjenem obrazu in oguljeni obleki uganil, kako je z njim.

"Gotovo ne," je odvrnil Dag in njegov ostrí pogled se je nekam omilil. "Kako naj bi ne spoznal veseliga prijatelja?"

Mrzel veter jima je zapihal okoli ušes — in Dag se je postavil tako, da je s svojim širokim hrbtom prestregel veter. Zamislil se je nad tem, kar je videl, in marsičesa se je spomnil. Obšlo ga je nekaj čudnega. Letošnji božič bo Dorotejin prostor prazen. Gotovo bi jo veselilo, če bi ga zasedel nekdo drug in bil pri tem srečen. Odkar je bila Doroteja mrtva, je zajela kmetijo žalostna praznina. Da, saj lahko poskusi. In vprašal je stotnika, če se je oženil, ali pa je še vedno samotni orel — in ko mu je Klinge odgovoril, je obžaloval, ker mora že naslednje jutro odpotovati; sicer bi ga prosil, naj gre z njim.

Da, seveda, bilo bi zelo lepo, da, resnično lepo, je odgovoril, če bi mogel spet videti stare kraje, kjer je užil toliko sreče. "Morda pa bi že danes lahko uredili svoje zadeve in bi se jutri odpeljali kar z menoj?" je vprašal Dag.

Hm, da — pač, zelo mu je hvalen — ni izključeno. Da, če prav premisli, ga nič ne ovira —

prav nič.

Naslednjega jutri so se skozi temne mestne ulice široko in varno vozile sani, in v njih je poleg Daga Bjorndala sedel, zavil v kožuho, stotnik Klinge. Tako se je zgodilo, da je praznoval stotnik Klinge božič na Bjorndalu, in v teh dneh je Dag spoznal njegove denarne nepravilike in njegovo stisko.

Na predvečer sv. Treh kraljev sta, s kozarčkom žganja pred sabo in s tobakom v pipi, udobno sedela pred kaminom — in Dag je bil neverjetno dobro razpoložen. Stotnik je iz dneva v dan odlašal z odhodom; danes zvečer pa bo moral spregovoriti in prešla mu je dobra volja. Končno je vendarle izpregovoril; jutri se bo poslovil in odpotoval.

"Če bi le vse drugo pustil in mi ustregel in ostal tu, in mi pri moji pisariji malo pomagal, potem bi nama še leta lahko bilo tako lepo kot zdaj." Tedaj se je stotnik Klinge dvignil in se zastrmel mimo Daga v žerjavico; njegov obraz je bil resen, kot ga Dag še nikoli in bil videl. On, stotnik je bil včasih ponosen vojak, zdaj pa se je njegov ponos zlomil. Z nekam ihtečim glasom je odvrnil, da mu je zelo hvalen za plemenito ponudbo, toda to je preveč, da, veliko preveč, on, tujec tega ne more sprejeti.

Dag ni takoj odgovoril; dal je Klingeju čas za premislek, potreboval pa ga je tudi sam, da bi razmislil o čudnih čustvih, ki so ga včasih po Dorotejini smrti prevzemala in so se ga prav zdaj spet dotaknile. Ko je odgovoril, mu je bilo že po glasu poznati, da misli resno: "Stori mi uslugo in prevzemi knjigovodstvo, kajti jaz se mislim lotiti čisto nekaj drugega; morda bom našel zate še kakšno drugo delo; saj vidiš, zaradi samega sebe te prosim."

Stotnik ni vedel drugega ugovora, da, ga sploh ni imel, in konec je bil ta, da je privolil — do nadaljnjega. In tako se je zgodilo, da je stotnik Klinge ostal na Bjorndalu.

Za Daga je imela zgodba trilateralno vrednost. Prvič, opravičil se je pred Dorotejo. Drugič, potreboval je pisarja, in tretjič — bilo je nevsakdanje, da je imela kmetija stotnika. Morda mu je ukvarjanje z denarjem prišlo v navado in se ga je naveličal, in tedaj se je želja po moči poja-

vila v drugačni obliki. "Posedovati" stotnika ni bil ravno majhen dokaz moči, pa čeprav je bil ta že precej na psu.

Leta so potekala.

Ko je nekemu toplemu pomladanskemu letu sledila zmrzal, se je zgodilo, da je Terzi na ledu zdrsnilo in je padla. Od takrat je noge niso hotele več prav nositi. Iz mesta je prišel zdravnik, toda pomagale niso ne

njegove kapljice in ne vsa njegova umetnost. Zdelo se je, da si je poškodovala hrbtenico in s Terezinim tekanjem je bilo pri kraju. Nekaj časa je ležala v postelji toda kmalu je hotela spet vstati in se udeleževati. In zdaj je blagoslovila uro, ko je prišla na kmetijo Stina Krusejeva; kajti stregla ji je samo Stina.

(Dalje sledi)

APRIL						
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

KOLEDAR društvenih prireditev

APRIL

17. — Moški pevski zbor Slovan priredi Pomladni koncert v SDD na Recher Avenue. Začetek ob štirih popoldne.

23. — Folklorna skupina KRES priredi VEČER NARODNIH IN UMETNIH PLESOV v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue. Začetek ob 7.30. Po sporedu zabava. Igrajo "Veseli mornarji".

23. — Čikaški odsek SAVE priredi družabni večer s programom v veliki svetošestfanski dvorani. Igrali bodo "Mladi Slovenci" in "Tivoli" orkester.

24. — Materinski klub fare sv. Vida pripravi obed v fari dvorani. Na razpolago bo od polne do petih popoldne.

24. — Podr. št. 47 SZZ praznuje 35-letnico obstoja skupno s državno konvencijo združenih podružnic SZZ iz Ohia in Michigan v SDD na Prince Avenue.

24. — Podr. št. 47 SZZ priredi večerjo za 35-letnico obstoja v Slov. del. dvorani na 10314 Prince Avenue. Začetek ob petih.

30. — Društvo slov. protikomunističnih borcev v Clevelandu priredi družabni večer v Baragovem domu.

MAJ

1. — Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti priredi banket ob 50-letnici svojega obstoja.

1. — Pevski zbor Planina poda svoj pomladni koncert v SND na Maple Heights. Začetek ob štirih popoldne.

7. — Tradicionalna spomladanska prireditev DSPB Tabor v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

8. — Pevski zbor Triglav poda svoj letni koncert in priredi domačo zabavo v Sachsenheim, 7001 Denison Ave.

8. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi materinsko proslavo v šolski dvorani. Začetek ob treh popoldne.

8. — Materinska proslava Slovenske šole Marije Vnebovzete v

Collinwoodu ob treh popoldne v šolski dvorani.

11. — Banket SDZ ob njeni 16. redni konvenciji v Slov. nar. domu na 5050 Stanley Ave. Po banketu ples. Igra Eddie "B" Trio.

14. — Clevelandski odsek akademskega društva SAVA poda družabno prireditev s programom v SND na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

15. — "Mladi harmonikarji" podajo v cerkveni dvorani pri Sv. Vidu koncert. Začetek ob 3.30 popoldne.

29. — Društvo SPB Cleveland: Spominska sv. maša za padle žrtve zadnje vojske in komunistične revolucije pri Lurški Mariji na Providence Heights na Chardon Road v Euclidu.

JUNIJ

5. — Društvo sv. Jožefa št. 163 KSKJ priredi piknik na svojih prostorih na White Road.

5. — Dr. H. Lobetov Spominski sklad priredi piknik ob zaključku kampanje na Slovenski pristavi.

11. in 12. — DSPB Tabor priredi na Slov. pristavi spominsko proslavo za padle in pobite borbe komunistične revolucije v Sloveniji.

19. — Otvoritev Slovenske pristave za leto 1966.

19. — Fara Marije Vnebovzete bo praznovala 50-letnico duhovništva župnika rev. M. Jagra z mašo in banketom.

26.—15. letni OHIO KSKJ DAN v parku sv. Jožefa.

26. — Slovenska šola priredi izlet na Slov. pristavo.

26. — S.K.D. Triglav Milwaukee priredi prvi letni piknik v svojem parku, ob Wis. cesti 36, 4M. vzhodno od Waterford. Vhod nasproti Heg Memorial parka.

JULIJ

10. — Slovenska telovadna zveza priredi telovadni nastop na Slovenski pristavi.

24. — Štajerski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

31. — Slovenska šola pri Mariji

Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

7. — Društvo Najsv. Imena fare sv. Vida priredi piknik na Slovenski pristavi.

10. — Klub slovenskih upokojencev iz Euclida priredi piknik na S.N.P.J. farmi.

14. — Slovenski dom na Holmes Avenue priredi svoj letni piknik v parku sv. Jožefa na White Rd.

29. — Konvencijski ples KSKJ v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue.

21. — Sv. maša ob konvenciji KSKJ v cerkvi sv. Vida ob 11.45, po njej kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu. Popoldne piknik na prostorih sv. Jožefa v KSKJ parku na White Rd.

21. — Slovenski športni klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

22. — Se začne XXVI. glavna konvencija KSKJ v hotelu Sheraton-Cleveland.

21. — S.K.D. Triglav Milwaukee priredi svoj drugi letni piknik v Triglavskem parku. Piknik je združen s kratkim športnim sporedom.

24. — Klub slov. upokojencev za Senklersko okrožje priredi piknik na farmi SNPJ.

28. — Belokranjski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

SEPTEMBER

13. — Oltarno društvo fare sv. Vida pripravi obed v avditoriju. Postregli bodo od popoldne do treh popoldne.

OKTOBER

1. — Jesenska prireditev DSPB Tabor v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

23. — Pevsko društvo PLANINA poda svoj jesenski koncert v Slov. nar. domu na Maple Hts.

29. — Slov. nar. dom na St. Clair Avenue priredi "Noč Slovenije" v glavni dvorani Doma.

NOVEMBER

5. — Društvo DANICA št. 34 SDZ priredi večerjo in ples v SDD na Prince Avenue.

5. — Društvo slov. protikomunističnih borcev v Clevelandu ima jesensko prireditev v dvorani Slov. doma na Holmes Avenue.

20. — Pevski zbor Jadran poda koncert v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Začetek ob 3.30 popoldne.

23. — Ples na večer pred Zahvalnim dnem v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

DECEMBER

4. — Jesenski koncert pevskega zbora SLOVAN, združen s proslavo 30-letnice zborovega obstoja.

31. — Slovenski dom na Holmes priredi silvestrovanje v svojih prostorih.

1967

FEBRUAR

12. — Klub slovenskih upokojencev iz Euclida priredi Večerjo s plesom v SDD na Recher Ave.

A BLESSED EASTER
TO ALL OF OUR FRIENDS
ON THE STAFF
AND AMONG THE READERS
OF THE AMERIŠKA DOMOVINA

DANIEL L. MAUSSER,
ELLEN V. MAUSSER, M. D.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VOŠČIJO
VSEM NAROČNIKOM, PRIJATELJEM IN DRUGIM ROJAKOM LASTNIKI

slovenskega gradbenega podjetja

T M G
BUILDERS - CONTRACTORS

29312 White Road, Wickliffe, Ohio
Tel.: WI 3-3688 in IV 1-2700

JOŽE MALOVRH JAKOB MEJAC

Zahvaljujemo se za dosedanje zaupanje in se priporočamo za bodoče. - Izvršujemo vsa gradbena dela. - Proračun napravimo brezplačno. - Odplačila na obroke po dogovoru.

VSEM CLANOM IN PRIJATELJEM

ZELI LEPE IN VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

**Društvo slovenskih protikomunističnih borcev
v Clevelandu**

STANE VIDMAR, predsednik

OBED'S CONFECTIONERY

4504 St. Clair Ave.

SLAŠČICARNA, ČASOPISI IN REVIJE, SLADOLED
IN MOČNATE JEDI, TOBAK

Lastnik JACK OBED želi vsem odjemalcem
in prijateljem
PRAV VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE.

SMREKAR HARDWARE

6112-14 St. Clair Ave.

HE 1-5479

Vsem odjemalcem in prijateljem voščimo
vesele velikonočne praznike.

SREČNE IN VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ZELI VSEM GOSTOM IN PRIJATELJEM

HECKER TAVERN

1194 East 71 St.

Tel.: 361-9779

MARQUETTE SHEET METAL WORKS

FURNACE — GAS — TINNING —
ALUMINUM SIDING

1336 East 55 Street

UT 1-4076

VESELO VELIKO NOČ ZELI IN SE ROJAKOM
PRIPOROČA lastnik LEO LADIHA

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER WANTED

3 days a week. Light housework.
Small house in N. Suburb. Must
have references and transportation.
PH. 966-6126. (66)

SLOVO OD ZIME — Ko je pritisnil v zgodnjem marcu še enkrat mraz, so se "jadranci na ledu" v Mansfieldu, Ohio, v letošnjem letu zadnjič pomerili.